

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΘΕΑΤΡΙΚΗ - ΜΟΥΣΙΚΗ - ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ - ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΗΘΟΠΟΙΩΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Εσωτερικὸν Δρ. 50
Εξωτερικὸν Φρ. 50
Ἀμερικῆς Δολ. 3
Αἰγύπτου Γ. Δ. 30

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ
Δραχ. 2

Γραφεῖα
ΦΟΔΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩ-
ΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕ-
ΣΜΟΥ 14 (Δεξα-
μενῆ).

Ἔρευνα τῶν με-
γάλων καλλιτε-
χνικῶν ζητημά-
των.

Μελέται κλισθη-
καί, ἱστορικά,
σκηνοθετικά,
σκηνογραφικά,
μουσικά, φιλολο-
γικά, κοινωνικά.
Δημοσιεύσεις τῶν
ἀριστουργημάτων
τοῦ παγκοσμίου
θεάτρου
Κίνησις διασώσ.

ΕΤΟΣ Β'—ΑΡΙΘ. 28.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΝΟΣ ΚΑΛΟΓΕΡΙΚΟΣ

ΑΘΗΝΑΙ 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1926

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΥ

Ο ΜΕΛΕΤΩΜΕΝΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ ΕΝ ΔΙΩΓΜΩ

Παράδοξος ὅσον καὶ πρωτοφανὴς διὰ τὰ ἑλληνικά θεατρικά χρονικά ἐκυκλοφόρησεν εἰδήσις, ἐπὶ τῆς σοβαρότητος τῆς ὁποίας ἔχομεν τὸ καθήκον νὰ προκαλέσωμεν σύντονον τὴν προσοχὴν τῆς Σεβ. Κυβερνήσεως, ἀπάντων τῶν ἀμέσως καὶ ἐμμέσως ἐνδιαφερομένων διὰ τὴν σκηνὴν μας ἡθοποιῶν καὶ μὴ, καθὼς καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινοῦ τῆς πρωτεύουσας, εἰς τὸ ὅποιον πρόκειται, ἐὰν ἐπαληθεύσῃ, τὸ μελετώμενον πραξικόπημα, νὰ ἐπιβληθῇ ὡς διαρκὲς θέαμα ὁ κινηματογράφος, ἐξοστρακίζόμενος ὀριστικῶς ἀπὸ τὰς Ἀθήνας τοῦ πραγματικοῦ θεάτρου.

Ἐξηγουμένη.

ὑπὸ τῶν διευθυντῶν τῶν ἐν Ἀθήναις κινηματογράφων «Ἀττικόν», «Σαλὸν Ἰντεράλ», «Πάνθεον», «Σπλέντιτ», «Ὀλύμπια» καὶ «Μοντιάλ» ἰδρυτὴ «Τράστ» πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς περιφρονησεως τῶν εἰκονομικῶν τῶν συμφερόντων.

Καὶ ἐρωτῶμεν:

Διὰ νὰ περιφρονηθῶν τὰ οικονομικὰ συμφέροντα τῶν ἀνωτέρω ἐπιχειρηματιῶν, εἶναι ἀπαραίτητον νὰ καταληφθῶν ὅλα τὰ ἀθηναϊκά θέατρα ἀπὸ κινηματογράφους, καὶ νὰ ἐκτοπισθῇ τελείως τὸ πραγματικὸν θέατρον;

Ἐσκέφθησαν καλὰ τὰς ἐνδεχομένας συνέπειας παρομοίῳ ἀνηκούστου πραξικοπήματος; Ἡ νομίζοντι ὅτι θὰ κυριαρχήσουν μετὰ τὸ χρεῖμα τοῦ Τράστ καὶ θὰ καταδικάσουν τὴν πρωτεύουσάν εἰς ἀεικινηματογραφίαν;

Πληροφοροῦμεν τοὺς κυρίους τοῦ Τράστ ὅτι θ' ἀντικρύσουν ἀπέναντί των ἓνα χαλυβιδινὸν τείχος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ συντριβῶν αἱ ἀχαρηκτήριστοι προσπάθειαι των.

Ἡμεῖς πρὸ τοῦ μελετωμένου πραξικοπήματος θεωροῦμεν ἀπαραίτητον νὰ τονίσωμεν τὴν σοβαρότητα τοῦ ἐπικειμένου κινδύνου καὶ νὰ κηρύξωμεν τὸ θέατρον ἐν δειωμῇ, προσκαλοῦμεν δὲ ὅλους τοὺς ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ἐνδιαφερομένους διὰ τὸ πραγματικὸν θέατρον νὰ εἶναι ἐν ἐπιφυλακῇ, προβαίνοντες δὲ ἄνευ ἀναβολῆς εἰς διαβήματα πρὸς ὀριστικὴν ματαίωσιν τῆς μελετωμένης δολοφονίας τῆς σκηνῆς μας.

Π. ΚΑΛΟΓΕΡΙΚΟΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΤΡΙΤΟΝ ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1926 - 1927

Συνφώνως μετὰ τὸν ἰσχύοντα Κανονισμόν, αἱ ἑγγραφαὶ τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν ἤρχισαν ἤδη ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου καὶ θὰ λήξουν τὴν 30ὴν ἰδίου μηνός.

Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα θὰ ὑποστοῦν ἐξετάσεις οἱ μαθηταὶ καὶ αἱ μαθητρίαι πρὸς ἐνδοχρὴσιν μεταξεδασίσεως.

Οἱ διὰ πρῶτην φορὰν προσερχόμενοι πρὸς ἑγγραφήν θὰ λαμβάνουν σχετικὰ πληροφορίας παρὰ τῆς Γραμματείας τῆς Σχολῆς καθ' ἑκάστην 10—1 π. μ. καὶ 4—7 π. μ. εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Σχολῆς Ὁδοῖν Ἀθηνῶν, ὁδὸς Πειραιῶς).

Ἐναρξίς τῶν μαθημάτων τὸ πρῶτον 10ήμερον Ὀκτωβρίου.

Ὁ Διευθυντὴς
Π. ΚΑΛΟΓΕΡΙΚΟΣ

Ἡ κ. ΟΛΥΜΠΙΑ ΚΑΝΤΙΩΤΗ-ΡΙΤΣΙΑΡΟΥ εἰς τὸν ρόλον τῆς «Χαλμῆς», τῆς νέας φαντασμαγορικῆς ὀπερέτας τῶν κ. κ. Σακελλαρίδη-Ποταμιάνου, ποὺ παίζεται μ' ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν εἰς τὸ «Μοντιάλ».

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΗΘΙΚΟΤΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ ΤΟΥ «ΜΑΙΚΗΝΑ»

Με τὴν ἀδελφὴν τοῦ ἀποστολῆς τὸ «Ἑλληνικὸν Θέατρον» δημοσιεύει εὐχαριστικῶς τὴν καιωτέραν ἐπιστολήν, ἀπευθυνθεῖσαν πρὸς τὸν Διευθυντὴν αὐτοῦ δύο ἡμέρας μετὰ τὴν παράστασιν τοῦ «Μαϊκήνα» ὑπὸ τοῦ συγγραφέως του.

«Ὅ, τι εἶνε σακατεμένο καὶ ἄρρωστο πρέπει, μὰ τὴν πίστη μου, νὰ σκέπτεται νὰ ταφεῖ ὅσο συντομώτερα, τόσο καλύτερα».

Ι. Ψ. Ν.

Φίλιππε μου,

Δὲν ξέρω γιατί, προκειμένου νὰ γράψω σὲ κάποιον μερικὲς μου σκέψεις, ποὺ μοῦ γεννήθηκαν ὅσοις ἀπ' τὸν ἀνόητον θόρυβον ποὺ δημιουργήθηκε γύρω στὸν «Μαϊκήνα» μου, μετὰ τὴν πρώτην παράστασίν του, μοῦ ἦρθε ἀμέσως μισοσιὰ ἢ δική σου φρονησιολογία. Γράφοντας ὁ συγγραφέας ἐκτελεῖ ἓνα καθήκον. Ἄν κατὰ τὴν ἰερὴ σιγήν τῆς ἐνάγκης τοῦ καθήκοντος τοῦ αὐτοῦ ἔρχονται καὶ κἀνθῶναι διπλά του ἀποδόκιμα γνωστὰ πρόσωπα, αὐτὸ δὲν εἴναι βέβαιον τὸν συγγραφέα. Χαρὰ ὅμως σ' ἐκεῖνον ποὺ προβάλλει σὲ μιὰ στιγμή, ποὺ ὁ συγγραφέας ζητεῖ νὰ εἰδῇ κατὰ τὸ σωματικὸν καὶ ἐκλεκτό. Σὲ μιὰ τέτοια στιγμή ἡδὺς καὶ σὺ καὶ κἀνθῶναι διπλά μου, σὺ γράφεῖς μου, τὴν ὥρα ποὺ ἐπὶ τὴν πέννα σὺ χέρι γιὰ νὰ γράψω τὸ γράμμα μου αὐτό. Σοῦ τὸ στέλλω μετὰ τὴν πεποίθησιν, πὺς δὲν θὰ μετανοήσω ποτε γιὰ τὴν ἀγάπην, τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ ἐκτίμησιν, ποὺ σοῦ δείχνω μετὰ τὸ γράμμα αὐτό.

Σ' ἔνα μου ἄρθρον, ποὺ δημοσιεύθηκε στὸ «Ἐλεύθερον Βῆμα» (1), ἐξέθεσα πὺς καὶ γιατί γράφθηκε ὁ «Μαϊκήνα» μου. Ἡ ἰδέα νὰ παραλάβω μιὰ σειρά ἐγκληματικῶν πράξεων, ἀπ' ἐκεῖνες ποὺ συναντᾶμε σὲ κάθε βήμα μας καὶ ποὺ οἱ δόξαστες τοὺς φροντίζουν νὰ τις σκεπάσουν πίσω ἀπὸ μιὰ ἀγαθοεργία ποὺ κοῦβει τὴν κλειδιά, ἢ μιὰ γενναιοδωρία, ποὺ εἶναι τὸ δόγμα μιᾶς ληστείας, μαρτυρᾷ ἀπ' τὰ μάτια τῶν ζωγραφισμένων ἀγίων, ὁρμώμενος νὰ ὁμολογήσωμεν πὺς εἶναι ἓνα θέμα καὶ μιὰ εὐκαιρία, πρὸ τῶν ὁποίων δὲν θὰ μπορούσε νὰ περάσει ἀδιάφορα ὁ συγγραφέας, ποὺ ἔχει κάποια συνείδησιν τῆς ἀποστολῆς του. Ἡ εἰκόνα τοῦ

ἀγίου εἶναι ἓνα ἀπ' τὰ σύμβολα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Εἶναι ἡ εἰκόνα τῆς συνείδησός μας, τὴν ὁποίαν ποῖται νὰ γινῇ ἡ ἀντικρίσις σὲ ὁποιοδήποτε ὥρα, χωρὶς τὸν παραμικρὸτερον φόβον, ἐνδοιασμὸν ἢ προφύλαξιν. Αὐτὸ εἶχαν ἐπ' ὤψην τοὺς ἐκεῖνοι ποὺ δόσανε τὸ δικαίωμα σὺν τερνίτῃ νὰ ζωγραφίσῃ ἀπάνον σὺν ξύλῳ μιὰ φανταστικὴ ὑποβλητικὴ ἀσκητικὴ φρονησιολογία, σὺν ὁποία νὰ δίνει τὸ ὄνομα ἐνὸς μάστερα τῆς χριστιανικῆς θρησκείας καὶ σὺν Χριστιανὸν νὰ κρεμάῃ τὴν εἰκόνα αὐτὴ μέσα σὺν οἶκον τοῦ Θεοῦ του. Τὸ νὰ ὑπάσχων, ὅσοις ἀπ' αὐτοῦ, ἄνθρωποι ποὺ ἄρχον τὴν δύναμιν καὶ ἀπ' τὰ μάτια τῶν ἄγων, ποὺ εἶπαμε πὺς δὲν εἶναι τίποτ' ἄλλο ἀπ' τὰ μάτια τῆς συνείδησός μας, νὰ ἀκολουθαίωσαν, εἶναι μιὰ ἀπ' τῆς φοβερώτερας ἐγκληματικῆς ἀνθρωπίνης ἐκδολογίας, πρὸ τῆς ὁποίας εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ σταματήσῃ καὶ νὰ σκεφθῇ ὁ συγγραφέας.

Νὰ γιατί τὴν δευτέραν πρόξιν τοῦ «Μαϊκήνα» μου τὴν ἔδωκα νὰ ἐπιτελέσῃ μέσα σὲ μιὰ Βυζαντινὴ γκαλερί, ποὺ τὴν στολίζουν εἰκόνες ἁγίων καὶ ἄλλα ἀντικείμενα μιᾶς τέχνης, ποὺ τὴν σκιάζει ἡ μυστικοπάθεια καὶ τὴν φωτίζει ἡ ὡρασιά της μιᾶς ἐποχῆς, τὴν ὁποίαν ἐνέπνευσε τὸ ἄρωμα τοῦ καλομένου λιθαριῶτος καὶ ἡ προσέγγισις πρὸς τὸ θεῖον.

Οἱ περισσότεροι χριστεῖς ποὺ ἀσχολήθηκαν μετὰ τὰ τοιαῦτα θεατρικά μου ἔργα («Καραγκιόζης», «Πίνες», «Μαϊκήνας»), ἂν διαφώνησαν σὲ μερικὰ σημεῖα, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀξία τῶν ἔργων μου αὐτῶν, συμφωνήσανε ὅμως σὲ τοῦτο: πὺς καὶ τὰ τοιαῦτα ἀπάρχονται σὺν κατηγορίᾳ τοῦ «θεάτρου τῶν ἰδεῶν». Ἐνα τέτοιο πράγμα ὑπεστήριξε καὶ σὲ μιὰ τὸν συνέντευξιν, ποὺ ἔδωκε σὺν ὁμιλίᾳ ἐφημερίδα «Ἐλευθερία», καὶ ἔνας ἀπ' τοὺς νεώτερους «Ἑλληνας» συγγραφείς. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὺς τὸ θεατρικὸ αὐτὸ εἶδος εἶναι ἐκείνο ποὺ μετράει περισσότερο καὶ σὺν εἶδος αὐτοῦ ἐπιδόματα τελειοτάτα, ὅσοις ἀπὸ μιὰ σειρά ἄλλων

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΙ

ΑΛΕΚ ΣΚΟΥΦΗΣ

Ὁ Διεθνὴς φήμις καλλιτέχνης τοῦ ἄσματος, ὁ ὁποῖος θὰ ἐμφανισθῇ λίαν προσεχῶς πρὸς τὸν Ἀθηναϊκὸν κοινὸν εἰς δύο μεγάλας καὶ ἐκτάκτους ἐνδοφροντοῦ συναυλίας του.

θεατρικῶν ἔργων μου, ποὺ ἦσαν σάντρα—αὐτὸ τοῦλάχιστον προσπαθῶ νὰ κάνω, ἀδιάφορον ἂν τὸ πέτυχα ἢ ὄχι—ὡριμένων ἀνθρώπων ἀδυναμιῶν καὶ ἀνθρωπίνων ἐλαττωμάτων. Ἐχω τὴν γνώμην πὺς ἀποστολὴ τοῦ θεάτρου, ὅσοις μάλιστα ἀπ' τὴν σύγχρονην ἐξαχρείωσιν, ποὺ διέπει ὅλες σχεδὸν τῆς σχέσεις μας, εἶναι τὸ ἀγριο μυστίγωμα τῶν κοινωνικῶν φρενιῶν καὶ ἀντιθέσεων, ὡς ἀφαίρεσις—γιὰ νὰ δαρειστῶ τὴν φράσιν ἐνὸς ἀπ' τοὺς κριτικογράφους μου—τῆς δοῆς τοῦ λέοντος, κατὰ τὴν ὁποίαν κρύβονται ὅντα ἐξευτελιζόμενα καὶ αὐτὸ τὸ παρτιμιόδους ὑπομονῆς τετραπόδον. Ἐργαζομαι τὰ τοιαῦτα τελειοτάτα θεατρικά μου ἔργα, ποὺ τὰ κακομεταχειρίσθηκε μιὰ μερίδα τῆς κριτικῆς μετὰ τὸ αὐτὸ πείσμα, μετὰ τὸ ὅποιον μιὰ ἄλλη, ἢ μετὰ τὴν καὶ πρὸ ἀμερόληπτην, τὰ ἐπύρεσε. Ἀλλοίμονο ὅμως, ἂν οἱ διανοούμενοι κριτικῆς, καὶ μάλιστα οἱ ποὺ μετὰ τὸν τρόπο ποὺ γράφονται καὶ μετὰ τὴν ἀνταρθεσία ποὺ διέπει τῆς περιστάσεως ἀπ' οὐδέποτε, κατανοῦν ἀνόητοι λίβελλοι, ἢ οἱ ἑπαινοὶ, δικαιοὶ ἢ ἀδικοί, ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ ἀνακόψουν τὸ ἔργο ἐνὸς συγγραφέα ἢ νὰ τὸν κάνουν νὰ παραστρατήσῃ ἀπ' τὸ δρόμον τῆς ἀλήθειας. Ὅταν προπολαίχηται ὁ «Καραγκιόζης» μου, βρεθῇσαν κριτικῆς, ποὺ τοῦ ἀντιθέσαν καὶ ἀξία, ἐνῶ, ἀντίθετα, ἄλλοις ὑπεστήριξαν πὺς θὰ σημεῖωσιν σταθμὸν σὺν ἐξέλιξιν τοῦ νεοελληνικοῦ θεάτρου. Ἀπὸ χρόνια σχεδὸν μετὰ τὴν πρώτην παράστασιν τοῦ «Καραγκιόζη» ὁ κριτικογράφος τοῦ «Μεθυστὸν καὶ Φωτὸν» κ. Φιλίας Δεμπερτζῆ, σὲ μιὰ ἀνακόπῃ ποὺ κάνει γιὰ τὴν τελειοτάτην ἑλληνικὴν φιλολογικὴν παραγωγήν (1), ἐκφράσθηκε τὴν λέξιν μου, γιατί δὲν μπορεῖ νὰ κάνει μιὰ λεπτομερὴ ἀνάλυσιν τοῦ «Καραγκιόζη», βρεθῇσαν πρὸς τὸ δόγμα αὐτοῦ μιᾶς ἀντικειμενικῆς δαιμονίας καὶ μιᾶς ἀνόητης ἀντικειμενικῆς, θὰ μπορούσε νὰ γράψῃ μιὰ πολὺ μεγάλη ἐρωταπὴν φήμην. Καὶ τελειώνει τὴν σύνταξιν κριτικῆς μου μετὰ τὰ λόγια: «Ὁ κ. Συναδινὸς εἶναι μεγάλως δραματικὸς συγγραφέας».

Ὁ τόσο γνωστὸς μας, ἐξ ἄλλων, Γάλλος ἐλληνοφίλος κ. Ρουσσέ, καθηγητὴς σὺν Πανεπιστήμιον τοῦ Μοντελλιέ, σὲ μιὰ ἐκτενὴ κριτικὴν τὴν γιὰ τὸν «Καραγκιόζην», ποὺ δημοσιεύθηκε σὺν περιοδικῷ τοῦ «Λίμπρο» (1), λέει, κοινὰ σ' ἄλλα καὶ αὐτὰ: «Χωρὶς νὰ εἶναι ἐν τοῖς τοῖς κ. Συναδινὸς ἴσως, ὑπάρχουν σὺν τῶν Νορβηγῶν συγγραφέα. Ἀλλ' ἐγὼ θὰ δίδω πρὸς ποὺ ἀξίωσιν τὴν μετριοφροσύνην του. Ὅτι τὸν συγκρίνω μετὰ τὸν Σαίξπηρον. Ὁ Μάγκος εἶναι Σαίξπηρος ἡρώας, μοιάζει δὲ πολὺν μετὰ τὸν Ἀνδρέαν. Ὑπάρχει καὶ σ' αὐτὸν οἱ ἴδιοι σκοτασμοὶ ποὺ ὑπάρχουν καὶ σὺν Ἀνδρέαν. Ἡ αὐτὴ εἰρωνία, ἢ ἴδια ἀπογοήτευσιν ἀπ' τὴν οἰκογενεῖάν του. Τὸ ἴδιον τὸν ἀκόμη εἶναι παρόμοιος μετὰ τὸν ἥρωα τοῦ «Ἀνδρέα». Σαὶ κ. Ρουσσέ τελειώνει τὴν κριτικὴν του, λέγοντας: «Καὶ τὸ ἔργο δοιῶν, προσωπικῶς, μετὰ ἀρτίαν ἀντικειμενικὴν, εἶναι ἄξιον τοῦ»

εξαιρετικού δραματικού συγγραφέα, που είναι ο κ. Συναδινόγης.

Παραθέτω ακόμη εδώ περιοχή από γράμμα του ελληνιστού καθηγητού στο Δουγκάνο της Έλβετίας κ. "Αντίστο Πιτσίονα, που λέει: "Ο «Καραγκιόζης» μου φαίνεται δυνατό αξιοπρόσημο, το οποίο με την άδειαν σας προτιμάει να το μεταφράσω και να το αναθεωρήσω εις την ελληνικήν σκηνήν, βέβαιος ότι θα κερδίσει ευνοϊκότητα, όπως αξίζει.

Ο κ. Ρουσσέ, εξ άλλων, γράφοντας για τις «Πίνες» μου, λέει, κοντά στα άλλα και τα εξής:

«Στο σύνολό του το δράμα είναι εξαιρετικό. Έν πρώτοις η «θέση» δεν ελαττώνει το δραματικό ενδιαφέρον. Ο Γιώργος είναι πολύ καλά ζωγραφισμένος και πολύ συμπαθητικός. Οι εχθροί του προκαλούν τον όλο (όπως ο λαός) ή την βδελυρότητα (όπως ο Θάνατος). Ο διάλογος είναι πολύ σκηνογραφικός και το έργο νεύροδες και οργιστικό. Η γλώσσα απολύτως δημοτική, αξίζει κάθε έπαινο. Ο Θάνατος, στην τρίτη πράξη βγάζει ένα λόγο προς τον λαό. Για το λόγο αυτόν, πράξη ευτελούς δημαγωγίας, ο κ. Συναδινόγης μεταχειρίστηκε την καθαρεύουσα, και με ποιά επιτυχία! Τίποτε περισσότερο κοινό και περισσότερο αξιοκαταφρόνητο απ' τον λόγο αυτόν ενός κατώτερου πολιτικού».

Αν παρέθεσα εδώ τις κριτικές αυτές, το έκανα με το μόνο σκοπό να δείξω πως έγραφα, που η ξένη κριτική, που απηλλαγμένη από συμπάθειες, αντιπάθειες, γνωριμίες ή συμφέροντα, τ' ανεβάζει τόσο ψηλά, ή αναξιοπρέπει, ή ανηθικότητα και ή δουλοπροσύνη μιας μερίδας της ελληνικής κοινωνίας, που, αδύναμη να θυρωθεί "το παραπάνω απ' τις αναθυμώσεις των τελευτών, μέσα στα όποια αναπνέει, ζει, δοξά και σκεπάζεται και που προσορισμό της ζωής της έχει τάξει να δροφώνει εμπόδιο το σακατεμένο κορμί της και την άρρωστημένη ψυχή της, μπρος στο δρόμο του αληθινού τεχνίτη, προσπαθεί να το κατεβάσει υπό επίπλοδο της δικής της βρωμιάς και της δικής της ανηθικότητας, διακρίνοντας ιδιότητες ταπεινές, εκεί που ανατέλλει ο ήλιος και σκοπός κατώτερος εκεί που ο Θεός κατοικεί.

Μην έχοντας την δύναμη να φανταστούν πως μπορεί να επάγει ήθικη στον κόσμο και πως μπορούν ακόμη να κωλοφορούν στους δρόμους άνιδιοι τελετές εκπρόσωποι της ήθικης αυτής, ένω απ' το ένα μέρος ατραπατάνουν με ανάδεια κοκκινοκόκκινον πυθμόν την αλήθεια και το δίκαιο, καταφέροντας απ' το ένα πωλ ως το άλλο μαπάτους κατά πάσης ήθικης έννοιας, που ε'γεται τιμή, οίκονόμεια, αξιοπρέπεια, ή περιφρόνηση, φιλαλληλισμός. απ' το άλλο αφήνουν τους οισιολόγους άδένους τους να εκρέουν το δηλητηριώχο σάλο τους, με το όποιον προσπαθούν να νερκώσουν την κοινή γνώμη, διαν αντιπαλικά τον πώς απ' τα μαστιγώματα του τεχνίτη αρχίζει να συνέρχεται και να διακρίνει τους έμμεταλλέντες του κορμιού της, τους έκπορευντες της ψυχής της, τους δολέντες της έλευθερίας της και τους ενομεντες της ήθικης της.

Όταν παίζονταν στο θέατρο του Πόρτσμυθ το «Καραγκιόζης» μου, που τον έγραφα για να δείξω ως πού φθάνει η κοινωνική εξαχρείωση, ή οποία περνάει το φωτισμένο της άρισότητος στο κεφάλι του εγκληματία και οδηγεί ο' αυτοκτονία την τιμιότητα, το πνεύνο άκροατήριο, που άνεγνώρισε στο πρόσωπο του άρχιπαλατιού έπιπόπου του έργου μου, ένα καλ' όλα δμοιού τον, ίσαμε κι' αυτή άκόμη τη λεπτομέρεια, δι, δηλ την ιδιότητα του ως έπιπόπου στην ελληνική εκκλησία του Πόρτσμυθ, είχε βαλμένα χειρόκ και στο ταμείο αυτής, και ο όποιος, κακό σύμπτωμα, έτυχε να παρακολουθεί την βραδεία εκείνη απ' το θεωρείο τον την παράσταση του έργου μου, έστρεψε τα βλέμματά του απ' τη σκηνή και τα κάρφωσε απάνου στη φουρνισμένη του πραγματικού αυτού Σωσία του δικού μου φανταστικού ήρωα, που είχε κτιρίσει απ' την ταραχή. Και μετά την παράσταση γίνηκε αυτό το εκκλησιαστικό, που τιμάει εξαιρετικά την ελληνική κοινότητα του Πόρτσμυθ. "Όλος ο κόσμος, που πλημμύριζε το θέατρο, οήκωσε σχεδόν στα χέρια την κ. Κοποπούλη, που έπαιζε το πρόσωπο του Καραγκιόζη, και την έφερε μ' επευφημίες και χειροκροτήματα στο ξενοδοχείο της. "Ω! αν τύχαινε να συμβεί μια τέτοια σύμπτωση στην Αθήνα!

Στις «Πίνες» μου θέλησα να χιπήσω την έμμεταλλένση του πλύνους απ' τους άνοειδούς τους πολιτικούς τον. Βοεθήκανε όμως και τότε βλάπθρωποι, που κατέδωσαν την εύγενη μου αυτή προσπάθεια στο προσωπικό επίπλοδο και θέλησαν να πούνε—γράφει μέσα αυτό μ' αξιώσεις κριτικής—πως με το έργο μου αυτό έκανα πολιτική, και πως ο ήρωάς μου, που έκπορευοπόως τις νέες και ήθικες άρχές, δεν ήτανε άλλος απ' τον κ. Βενιζέλο, ενώ όλος ο άλλος κόσμος των μικροπολιτικών και μεγαλοκατεργαρέων, που κινώτανε γύρω ο' αυτόν, ήσαν οι εκπρόσωποι του αντιδενιζελισμού!

Την καλυμμένη κάτω απ' το δήθεν ενδιαφέρον για την άποψή μου κάθε καλλιτεχνικής και κάθε ήθικης εκδήλωσης κακοήθεια κι' άτιμία, που τόσο πολύ κωλοφορεί στα σπύτια, τους δρόμους και τα περισσότερα μεγάλων

μα ιδρύματα, όχι μόνον δόλοκληρης της Ελλάδας, αλλά και δόλοκληρης της μεταπολεμικής Εύροπης, θέλησα να χιπήσω με τον «Μακρήνα» μου. Είναι τόσο πολλοί οι εκπρόσωποι της κοινωνικής αυτής σαπίας, ώστε για να θυμηθούμε λίγο και τον ποιητή—αν κάθε φορά που πέθαινε ένας απ' αυτούς.

"Εσθον' ή νύκτα εν άστρον
"Ηδελον μείνει δλίγα
Ουράνια φαια.

Την μεταπολεμική εξαχρείωση θέλοντας να κινήσει και ο πρώτος Αδριατικός συγγραφέας Καρλ Κράους, έγραψε τώρα τελευταία μια δραματική οάνα, που την λέει «Οι τελευταίες ήμέρες της ανθρωπότητας» και μέσα στην οποία περνάει οάν κινηματογραφική ταινία ή διαφθορά, που βυθίστηκαν τα κράτη της Κεντρικής Εύρώπης, ή Αυστρία και ή Γερμανία, ή ήλιθιότης εκείνων που κατέχουν θέση στην κοινωνία, ή ύπερφορία, ή υπέρβαση των κωδερώντων, ή ήθικη κατάρρευση, ή χρεωκοπία του κάθε τι που είναι δίκαιο κ' εύγενικό. "Όλος ο κόσμος του γηδαίου όγλου, των ήλιθίων ή διεφθαρμένων άστων, οι αίσχροκορδέις, που με την πολυτελή ζωή που κάνουν, τρώνε τον κόπο του λαού που λιμοκτονεί, οι εξευτελισμένοι διαπονομένοι, που γίνονται συνέργοι της έπίσημης φρενιάς, οι σαλιμαπάκοι παλάδης, όλη αυτή ή ποιητή των παρσφρώνων, άνοισθίων, εγκληματιών και θηναίων, παραλαίνει μέσα στο έργο του Αδριακού συγγραφέα με τόση ζωντανότητα, παρμένη απ' την πραγματικότητα με τόση φωτογραφική ακρίβεια, ώστε να θυμίζει πρόσωπα και πράγματα που έζησαν κι' ακόμη ζούνε και που ο συγγραφέας τους βεβαιά δεν είχε σκοπό ν' ανεβάσει άνόφια άπάνου στη σκηνή, αλλά που το άκροατήριο τ' άνεγνώρισε, γιατί τα συναντούσε και τα συναντά σε κάθε βήμα του. Κι' όμως δεν βοεθήκε κανένας που να κινήσει τον Κράους, γιατί τάχατες άνέβασε ύπαρκτο πρόσωπα στη σκηνή, για τον άπλοστο λόγο γιατί δεν έπεδωξε ένα τέτοιο πράμα ο Κράους. Η εγκληματικότητα δεν είναι κάτι το άφηρημένο. Ευφραίνεται από μορφήν ανθρωπίνην. Ανεβάζοντας έμμενους κανείς μια εγκληματική πράξη άπάνου στη σκηνή, μοιραίως δ' ανεβάσει έναν άνθρωπο, που κάθε του πράξη θα έμπνέσει απ' την ένταλα χάρασσα μέσα του εγκληματικότητας. Το αν ο άκροατής δ' άναγνώρισε στο Α ή το Β πρόσωπο του έργου γνωστό του πρόσωπο που το συνάντησε, το ξέρε, το άκονσε να μιλάει ή το ταυκολούθησε στην ήθικη του δράση, αυτό φανερώνει πως ο συγγραφέας πετυχε στο άκοστό του το γένικό, που πρέπει να είναι ή ακριβής διαγραφή του χαρακτήρα και του ζωντανά και χιτήμα της ανηθικότητας και άτιμίας συνολικά ως κοινωνικής αόθειας λαμβανόμενης.

Στο πρόσωπο του «Μακρήνα» μου έπληρξαν μερικοί που άνεγνώρισαν—έτσι τουλάχιστον άκουσα να λένε—τοίχο ή έκείνο το πρόσωπο. Έπληρξαν άκόμη και μερικά έσοτιά ορχαμερά, που με τις φιλάδες που βράζουν, βράζουν κ' εξευτελίζουν το μεγάλο έπαγγελμα, που άνέδειξε κ' έτίμησε ο Γαβριηλίδης στην Ελλάδα, που έκαναν μερικά ταπεινά, ή παινιμους γι' αυτό. Το πράμα δεν μου κάνει και μεγάλη έντύπωση. "Όταν πρωτοπαίχτηκε στο Παρίσι ο «Ιοραήλ» του Μπερνστέιν, έσοκώθη στο πόδι όλη ή έδραιότητα της Γαλλικής προτιέουσας, λέγοντας πως άνεγνώρισε στο πρόσωπο του «Ιοραήλ» ήρωα του Μπερνστέιν, διάφορα πρόσωπα μεγάλων βραίων και ονγκεοιμένα τον πολέν Ρόισιελ. Έι ο Γαλλικόςέδοτος συγγραφέας πέταξε στα μούτρα των ήσοειδών τον το περίφημο έκεινο: "Όχι, δεν είναι κανένας από όσος ο ήρωάς μου κι' όμως είσαστε όλοι οέσι». Αλλά μήπως σε μια παρμένη περίσταση δεν βρέθηκε κι' ο Μολλιέρος; διαν μετά την πόση παράσταση του «Γαρτούφου» του σηκώθηκε όλος ο κλήρος, έχοντας επί κεφαλής ένα σαλιμαπάκον έπίσκοπο, που ο κόσμος άνεγνώρισε τις ανήθικες ιδιότητές του στο πρόσωπο του Γαρτούφου, και έέν έπέτυχε απ' τον Βενιζέλο Ηλίου, τον άσδοβίκο ΙΑ', ν' άπαρκεύσει την ανήθικη της διδασκαλίας του Μολλιερίου άριστοεργήματος;

Θά παρόυσε άκόμη κανείς ν' άνασσει το άλλο έπιπόπου, που ουνεθή στον αυτό Μολλιέρο στο Ανόν, διαν πρωτοπαίχτηκε ο «Φιλόσοφος» του, και που το άναγράφει ο Φουρνιέ στο βιβλίο του «Κρυσιζέ Τεατράλ». Ένώ προχωρούσε ή παράσταση, έσεπείχτηκε μέσα απ' το άκροατήριο ο δήμαρχος του Ανόν, σε μια στιγμή που ο Άρπαγκών έσπάζει κάτω απ' το πάθος της φιλοφρονίας του και φώναζε, τραδώντας το σταδί του:

—Αλλ' αυτός είμαι γώ.

Και χιήσε απάνου στη σκηνή για να ξεκοιλιάσει τον δοντιχισμό Μολλιέρο, ο όποιος μόλις κατώφωσε να σωθή, καταφεύγοντας στα κεραμίδια του γειτονικού σπιτιού. Οι παραστάσεις ύστερ' απ' αυτό διακοπήκανε κι' ο Μολλιέρος με τον διασώ τον εγκατέλειπε το Ανόν.

Στους Κλαζομένους «έξεσι πάντοτε άσχημονείν». Στον συγγραφέα όμως δεν έπιτρέπεται να δοκιμάσει το αίσθημα της άποκατάσεως εξ αίτίας της ταπεινότητας, της άναξιοπρέπειας, της έλευθρης άδρασης, εθιότητας,

τιμής, ήθικης, της ευπάθειας και του χαμηλοποτισμού μιας ονομομαζίας ανθρωπάκων, που από φόβο μήπως άλλοι άναγνώρισε κανείς στους ήρώας ενός άλλου έργου τις δικές τους εγκληματικές ιδιότητες, ή για να προσφέρουν τις άνεπιθύμητες δουλικές τους υπηρεσίες εκεί που άλλως τε δεν χρειαζόνται, κουνάνε κάθε λιθάρι και δεν διαστίζουν να κάνουν χρήση του πιο ανήθικου μέσου για να κατέδωσαν μιάν απόλυτα άπόρροπη άνώτερη ήθικη προσπάθεια στο προσωπικό επίπλοδο.

Μέσα εις το δραματικό πλαίσιο του «Μακρήνα»—έγραψε μετά την παράσταση του έργου μου στο «Ελευθέρο Βήμα» ο κ. Κ. Αδάνατος—ο συγγραφέας τον σατιρίζει ένα είδος από τους συγχρόνους πλουσίους μας, παρμένον σπαρταριστά από την τρέχουσαν καθημερινή μας ζωή. Έχει πάρει τον Μακρήνα του καιρού μας, τον δήθεν φιλόφρονα και δήθεν φιλότεχνον πολιτάκων ονολόγο, ο έπίτος διά των ευτελετέρων και άδικωτέρων μέσων σιελίζει με ιστορικά και καλλιτεχνικά άπικείμενα το σάλο των κοσμικών επιδείξεων της ματιποδοσίας του. Και είναι ο τύπος αυτός τόσο πολύ αντιπροσωπευτικός σήμερον εις την κοινωνία μας, ύπόχρεν δηλαδή τόσο πολύ άνάμεσόν μας, χυμένος από το ίδιο καλοδί εις τόσα πολλά έκτυπα, ώστε εις την πλατείαν του θεάτρου, ενώ το έργον εξελλίσσεται επί σκηνής, έμυθρίζοντο σχεδόν δυνατά μετάξιν των θεατών ένα σωρό σόγια και ήχοιόντο περίπου καθάρα από αυτό σε αυτή ένα πλήθος γνωστά όνόματα τραπεζίτων».

Και παρακάτω:

«Η τόση ζωντάνια των χαρακτήρων, ή τόση όμή σχέσις των με την πραγματικότητα—τα παίρνουμε γενικά είπαμε—είναι κάτι που άνεβάζει το θέατρο πολύ ψηλότερα της συνήθους διασκεδαστικής σημασίας του, εις την θέσιν ενός άμφοτος, από τον όποιον ή κοινωνία διδάσκειται, όδηγείται, παραδειγματίζεται. Και μόνον αυτό το γεγονός, δι, ουλλαμβάνει οάν τοιμίδι από το αυτί των άσχημοσύνια εις βάρος της όλότητος ίσχυρόν και τον άποκαλίστει εις τα μάτια του κόσμου ποίος είναι πραγματικός και όχι ποίος θέλει να φαίνεται, όσόν τον γαίδρον του Αισώπου, που του έφυγεν ή λεοντή, επαναφέρει το θέατρον εις την άποστολήν του την μεγάλην, την ήθικολαοτικήν, την διαφωτίζουσαν, εις την άποστολήν που είχε ταχθή μια φορά κ' έταν καιρό. Είχεν ή άτιμολογία προσθής το βράδυ εκεί μέσα, εις την κομποδομή πείνα της κοινωνικής μας άφρόκρεμας, έναν ήλεκτισμόν άσκητά παρήγορον. Το κοινόν έννοιωθε πραγματικά προί τύπος έπρόκειτο και έδοκίμαζεν ένάλλαζ—ήτο καταραμένη—αίσθημα άγανακτήσεως κατά των δυναστών του και άνακουρίσεως δι, τους ήρνώμενους.

Και τελειώνει ο έλεκτικός χρονογράφος το σημειώμα του με την έξης άποστολή:

«Ανεξήραμεν διά μίαν στιγμήν το περασμένο βράδυ κάτω από την ίεράν φρίκην που έγχεν ή παράσταση των «Νεφελών» του Άριστοφάνους, παράστασις, εις την όποιαν, αν και έδύρετο πρόσωπων της περιωπής ενός Σωκράτη, έσχηματιζέτο όμως μία πλήρη της φυλής. Ξαί αν από την παράσταση εκείνη έθανάτω ήν μία μεγάλη φουρνισμένη, όδήθη όποιος πέρον του όδελφού πελαγομού δόλοκληρης ή Ελλάς. Άς θανατωθούν μερικά πρόσωπα, προκειμένου να θανατωθούν μαζί και τα ψεύδη των. Είναι προορισμός τοίσιος προς εκείνον που έκαμεν ο Χριστός, άποκαλύντων τους Φαρισαίους και τους γραμματείς. Θρησκεία είναι πάν ό,τι άνοίγει τα μάτια μας προς την αλήθειαν και το γώς. Και ως θρησκεία μόνον έχει θέση το θέατρο».

Ποιά μεγαλύτερη και ήθικώτερη ίκωποποίηση για ένα συγγραφέα που έχει συναισθησι της άποστολής του, απ' τα λόγια αυτά ενός άπόστολου και άπερόκλητου κριτή. Οι λυσσομένοι σκόλοι άς γανγίζουν κείτον δυο θέλουν. Τα σκαμμένα σκουλήκια άς άναδεύονται κι' άς σκορπίζουν γύρω τους τα δηλητήριά τους. Ο τίμιος συγγραφέας δεν έχει παρά άπαργέλλοντας τα μεγάλα του Κλέβια έπη:

Αέν με δαυδόνει πάθος
Κανένα έργον την πόρα
Κιτλάω και όλόθως στέκωμαι

να τραβάει αδιόφορος απότοπος, ύπερπύλας τον δρόμο του, κλοπασίας της προσομένους σκίλους και πατώντας τα σκαμμένα σκουλήκια. Κι' αυτό θα έξακαλίζήσω να το κάνω, στο μέτρο πάντοτε των ανήθικων μου δυνάμεων, και στο μέλλον.

Με άγάπη
Θ. Ν. ΣΥΝΑΔΙΝΟΣ

ΣΩΜΑΤΕΙΟΝ ΗΘΟΠΟΙΩΝ

(ΑΝΕΓΝΟΡΙΣΜΕΝΟΝ)

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ

Η δημοσίευσις των όνομάτων των δυστροπώντων ύφειλετών έργων άγαθή άποτέλεσμα, τακτοποιηθέντων πλείστον μελών. Τα ύπόλοιπα θα δημοσιευθούν εις το έπόμενον φύλλον έλθεψι χώρου. Εις τον δικηγόρον του Σωματείου κ. Γε. Μπαμιν άνετέθη ή εισαγωγή εις δικήν ενώπιον του έμελίου δικαστηρίου, πάντων των ρή τακτοποιούντων.

(Η Έκτελεστική Έπιτροπή)

Δ. ΜΠΕΡΔΕΛΗΣ, γυναικολόγος, δεματόλογος, άφροδισιολόγος. Γερανίου 42.

ΓΡΑΜΜΕΣ ΧΩΡΙΣ ΑΞΙΩΣΕΙΣ

ΛΟΓΙΑ ΕΝΟΣ ΤΡΕΛΛΟΥ

(Αποσπάσματα από το σημειωμαματάρχο του Β. Μ. ενός που δεν είχε πλέον μεταξύ μας... διανοητικώς)

"Ο άδελφοί μου, θέτω έπεράνω σας αυτόν τον νέον πίνακα: ΓΕΝΗΤΕ ΣΚΛΗΡΟΙ!

Νίτσε

Μ' εύχαρίστησέ μου σημειώνω κ' ποτε ό,τι νομίζω πως αξίζει, τόνό πο να διατυπωθή σε λίγες γραμμές για να μην πηγαίνη χαμένο... Εσχωρίστα μ' άρέσει ν' ακούω τίποτ' έλεγε τ' άψυχα που μάς τριγυρίζουν με τους

άπειρους συσχετισμούς των. Θαρρώ πως νοιώθω τη ζωή των και τη γλώσσά των σε κάποιες στιγμές που βουβαίνεται για λίγο ή άγρια βιοπάλη, και ξυπνάει μέσα μου ή ζωή του πνεύματος ή γαλήνια, ή είρηνική που χαίρεται την πλάσι και τα πλάσματά της.

Πόσα και πόσα δεν μου λέει το κρυφαίλημά των άψύχων στις διάφορες σχέσεις των μ' ένα σωρό ένδηλώσεις της ζωής των άτόμων.

Πόσες ώμες αλήθειες! Πόσα ξεσκεπάσματα! Πόσες ταπεινότητες!...

...Η είδεχθέτερη εκδήλωσις του ειλωτισμού είναι ή παθητική στάσις των ύποδούλων στην άτιμη προσπάθεια των προϊσταμένων να εκμηδενίσουν τέλεια τον άτμισμό εκείνων τους όποιους ή άλυσσιδες της άνάγκης κρατούν δεμένους κοντά τους.

Μόνο με την επανάστασι του πνεύματος, επανάστασι βασισμένη σε άκλόνητα θεμέλια μιας λογικής αντίλήψως και πρόδου, δημιουργούνται ή νέες κοινωνίες, που θα χαρσούν στον κόσμο την άδιατάρακτη γαλήνη, την άδελφότητα και την αληθινή χαρά της ζωής.

Αυτό πρέπει να είναι το έμμελλον όλων των διανοουμένων. Στην πραγματικότητα του πρέπει να κατευθύνονται όλες των ή προσπάθειες.

Έτσι μόνον ίσως άνασκηθώσιν τα μελυνένια βλέφαρα κ' εκείνων που άκόμα κυλούνται μισοξυπημένοι στο κρεβάτι της προλήψως, της άδρανείας, της άμφοβίας.

Μα για όλ' αυτά χρειάζεται μαζύ με πραγματική εργασία και θάρρος, ενώ σήμερα μαστιζόμαστε από την άναδρία, το φθόνο, το άλληλοσάγωμα και την επικράτησι των έπιτηδεύων που έχουν πιάσει όλα τα πόστα και πνίγουν κάθε φωνή που ξεστονίζει τη μουχλιασμένη φωνή τους.

Μέσα στην παχυλή νοηρότητα του περιβάλλοντος, που λατρεύει είδωλα, ξόανα, τί μεγάλη άποστολή το γράμμάμα των, το σωριασμά των ο' άμφορα συντοίμματα!

Κι' γι' αυτό δύο όπλα είναι άρκετά: Α λ ή θ ε ι α και Θ ά ρ ρ ο ς! Πρέπει όμως να ξέρεις να τα χειρισθής για να μην πάρουν φωτιά στα χέρια σου, πριν βρής το στόχο που θα βάλής.

Μην κρίνεις κανένα πρόβλημα άλλο με τη μία ή την άλλη πρόστασι, και μη δείγνεις άναδρας στον έαυτό σου. Μία κ' έγεις κατοχή του γύρω κόσμου, τότε τον σε κατηγορείς και δός του, την θέσι που του παρτάζει, πάντα συμβουλευόμενος την αλήθεια γιατί τότε δεν έχεις να σέβηθής κανένα.

Αν δεν μπορείς να χιπήσεις, μη δείγνεις τα δόντια σου, γιατί σάν θα κλείσθς το στόμα σου χωρίς να χρησιμοποιήσής τα δόντια του, άλλα σόματα θ' άνοέουν και χείνη σαρκαστικά θα τραβήξουν, για να χύσουν δηλητήριο για την άσται σου προσπάθεια.

Αν φοβής κανονόρμια ρούχα κούταξ να τα έμμεταλλεύθής. Φτάνει να είναι καλοφωμένα. Θά σε προσέξουν πολλοί. Νά τους πείθεις άναδρας της έξυπνάδας σου. Μάσκα και πάντα μάσκα.

Και μια άπορία που δεν περιμένει άπάντησι: "Αν ή δημοκρατία του κόσμου διαρρεύσει περισσότερο από μια έδαράδα θα χύμασε πάχα καλλίτεροι...

Ο ΤΡΕΛΛΟΝ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Η έπί του Έκδοτικού Καταστήματος «Νέα Ζωή» Αλεξανδρείας εκδόσις βιογραφία ΠΑΥΛΟΣ ΜΕΛΑΣ, συγχροηθείσα από διηγήσεις, άναμνήσεις, γράμματα δικά του και άλλων, πλείετα εις όλα τα Βιβλιοπωλεία Αθηνών-Πειραιώς και Επαρχιών δε. 60.

Εις όλα έπίσης τα βιβλιοπωλεία πωλούνται τα υπό της «Νέας Ζωής» επανεκδοθέντα έργα του Γ. ΟΝΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗ «Όσοι ζωντανά—Τό Μονό—Κάτι—Μαρτύρων και Ήρώων αίμα—Η Σαυοθέα».

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Η ιστορία της Νέας Σ κ η ν ή ς του άειμνήστου Κωνσ. Χρητομάνου.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΒΗΜΑ

Ο ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΛΟΔΡΑΜΑΤΟΣ

Φίλε κ. Καλογερίκο,
Δέν θά ἦτο τάχα δυνατόν εἰς σᾶς, πού κα-
θῶς εἶδα ἐπανειλημμένως εἰς «Τὸ Ἑλληνι-
κὸν Θεάτρον», ἔχετε ἐξουκλήσει ὑπὲρ τοῦ
Ἑθνικοῦ Μελοδράματος, νὰ πληροφορήσετε
καὶ μᾶς πού ἐνδιαφερόμεθα ἀμέσως καὶ ἐμμέ-
σως, εἰς ποῖον σημείον εὐρίσκονται αἱ προκα-
ταρκτικαὶ ἐργασίαι τοῦ, διότι μ' ὅλας τὰς
προσπαθείας μας δὲν κατωρθώνομεν νὰ μάθω-
μεν κατ' ἐλάχιστον, ἕνεκα τῆς τηρουμένης ἀ-
κριας μυστικότητος.

Ἐγίναν καὶ διαφοραὶ ἀκρόασεις διὰ νὰ ἐκ-
λέξη ἡ ὀριθεύσα ἐπιτροπὴ τὸ προσωπικὸν τοῦ
Μελοδράματος. Μάλιστα ἐξηγήθη νὰ προσέλ-
θουν εἰς αὐτὰς τὰς ἀκρόασεις-ἐξετάσεις πρό-
σωπα, τῶν ὁποίων εἶναι γνωστοτάτη ἡ ἐπὶ ἑτῇ
ὀλόκληρᾳ συμβολῇ διὰ τὴν παράσκειν τῆς ζω-
ῆς τοῦ Μελοδράματος.

Τὸ θεωρεῖτε δικαίον εἰς αὐτό;
Ἐπ' αὐτῇ καὶ ἄλλα διάφορα ζητήματα,
διὰ τὰ ὁποῖα θὰ σὰς ἐνοχλήσωμεν, ἀφοῦ πρῶ-
τα μᾶς κάμετε τὴν χάριν καὶ μᾶς ἀπαντήσετε
διὰ τ' ἀνωτέρω.

Καλὴ εἶναι ἡ ἐχεμύθεια, ἀλλὰ νὰ μὴ φθάνῃ
μέχρι μυστικοπαθείας.

Μετὰ πάσης τιμῆς
Πολλοὶ ἐνδιαφερόμενοι

Σ. Δ.—Θὰ ζητήσω σχετικά πληροφορία
καὶ ἐλπίζω νὰ ἱκανοποιῶν τὴν δικαίαν περι-
έργειάν σας εἰς τὸ προσεχές φύλλον.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Ο ΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙ ΚΟΜΨΟΤΗΤΟΣ

Ἀξιότιμος κ. Καλογερίκο,

Εἰμαι πολὺ περίεργη—τὴν γυναῖκα δὲ πού
εἰμαι—καὶ θὰ ἤθελα νὰ ἤξερα γιὰτί ἡ δική
μας ἡδυστοχία, ἐξαιρέτως ἐλαχιστοτάτων—οὔτε
χωρὶς, οὔτε ὄνομα, γιὰ νὰ μὴ με ξεμαλλιάσω
ἡ ἄλλες—τόση λίγη σημασία δίδουν στήν κη-
μική τὴν σωματικὴν τῶν, ὥστε νὰ κατανοῶν
δυσκίνητος στή σκηνή.

Ἄν ἤξεραν πόσο χάνουν μ' αὐτό, ἂν βρι-
σκόταν κάποιος νὰ τοὺς μεταβίβασιν τὴν ἐντυ-
πωσὶ τῶν θεατῶν—ἀνεξαρτήτως γένους—θὰ
ἔκαναν τ' ἀδύνατα δυνατὰ νὰ γίνουν κομψές,
γιὰτί ποτὲ δὲν εἶναι ἀργά.

Αὐτὸ πούλαχιστον μᾶς δείχνουν ἡ ἑξέως
καλλιτέχνιδες θεάτρον καὶ ὁ θόρυβος,
πού, γιὰ ν' ἀποκτήσουν τὴν ἀπαραίτητη σκη-
νική ἐλαστικότητα, καταγίνονται εἰς διάφορα
σπάρ, πάντοτε με προηγουμένην ὑπόδειξιν ἐ-
νός καθηγητοῦ, γιὰτί ἡ γυμναστική εἶναι ὑπὸ
πᾶσαν ἐποψὴν ὠφέλιμος, ὅταν γίνεται με μέ-
θοδον καὶ ρυθμό.

Χωρὶς νὰ θέλω νὰ κολακέω τὴς δικές μας,
πού ἄφηναν καὶ βαρελοποιοὶ ἡ θηκάρι.
Τέτοια σώματα εἶναι κρίμα πού ἔχασαν τὴς ἀρ-
μονικῆς τοὺς γραμμῆς, ἀπαραίτητες διὰ τὴν
πλαστικὴν ἐκτέλεσιν τοῦ κάθε ρόλου.

Δέν ἔξωρ, ἂν ἔσπετε θέλετε νὰ μοῦ παραχω-
ρήσετε τὸ δικαίωμα νὰ γράφω τακτικὰ τὴ γνώ-
μη μου ἐλευθερά καὶ ἀπροκάλυπτα, μὰ θὰ τὸ
θεωροῦσα εὐτύχημα, ἂν τὸ ἄδολον ἐνδιαφέρον
μου γιὰ τὴς δικές μας καλλιτέχνιδες εὐρίσκει
φιλοξενία ἐν φύλλῳ πού βγαίνει ἀποκλειστικὰ
γιὰ νὰ καλλιεργήσει τὸν ὠραῖον κλάδον τοῦ θε-
ατροῦ μας, πού με τόσο λαχτάρω παρακο-
λοῦσθαι.

Μ' ἐξαιρετικὴν ἐκτίμησιν

Η ΔΙΣ ΑΥΛΑΙΑ

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ

Δ-θα Αὐλαία

Με μεγάλη εὐχαρίστησιν γίνεται δεκτὴ ἡ
συνεργασία σας, πού με τόσο λεπτή, γυναίκα
παρατηρητικότητα ἐγκαινιάζεται ἀπὸ τὸ πρῶτον
γράμμα σας.

Ἐμπρός, Δ-θς Αὐλαία.

Νὰ μᾶς τὰ πῆτε ἀπὸ τὴν καλή.

«Τὸ Ἑλληνικὸν Θεάτρον» εἶναι πρῶτον νὰ
φιλοξενήσῃ τὴν γνώμη σας, ἀλλὰ ὑπὸ τὸν ἀ-
παράβατον ὅρον νὰ εἶναι σύμφωνη με τὸ πρό-
γραμμά του.

Ἡ ἀλήθεια ἀντὶ πάσης συν-
ορίας.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Ο κ. ΑΛΕΚ ΣΚΟΥΦΗΣ

Τὸ «Ἑλληνικὸν Θεάτρον» εἶναι ὑπερῆφα-
ρον, παρουσιάζον, πρῶτον αὐτὸ, εἰς τὸ ἑλλη-
νικὸν κοινὸν τὸν διεθνὸς φήμης καὶ ἀξίας
καλλιτέχνην τοῦ δράματος κ. Ἀλεξ Σκούφην.

Ο κ. Σκούφης, ἐκλεκτὸν μέλος τῆς ἐν Πα-
ρισίαις ἑλληνικῆς κοινότητος, κατήγαγεν ἀλη-
θεῖς θεαίμους εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅπου ἔδωκε
συνοικίαν καὶ ἐνεργήσιν ἀπὸ τῆς σκηνῆς με-
λοδραματικῶν θεατρῶν, θεωρεῖται δὲ ὡς ἕνας
ἀπὸ τοὺς ὀλίγους καλλιτέχνους τοῦ δράματος,
οἱ ὅποιοι, ἐκτός τῆς ἐξαιρετικῆς φωνῆς, συν-
δυάζουν καὶ τὴν τέχνην τῆς ἀποδόσεως, κα-
θὼς καὶ μίαν πλατυτέραν ἀντιπαραρροφισιν.

ΝΟΜΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

ΙΩΑΝ. Π. ΚΡΟΜΜΥΔΑΣ

ὁδὸς Στουναρά 71

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΜΠΑΜΙΑΣ

ὁδὸς Νικηταῖ 10

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΗΝΗ ΕΙΣ ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΟΝ

ΜΙΜΟΙ ΚΑΙ ΜΙΜΑΔΕΣ

1' ΑΝΑΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ.-ΗΘΟΠΟΙΟΙ ΑΓΙΟΙ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ 27ον φύλλον)

Ἡ ὑπὲρ τοῦ δικωμένου θεάτρον συμπάθεια
τῶν τότε κατ' ἐπιφανείαν χριστιανῶν βεβαίως δὲν
περιορίσθη εἰς ἀπλὸς γογγυσμὸς, ἀλλὰ πιθανῶς
διετρανόθη καὶ δι' ἐπιφοβωτέρας δηλώσεως.

Ἀγνοοῦντες τὰ κατ' αὐτὴν, δυνάμει μὲτα τι-
νος πιθανότητος νὰ τὴν ὑποθέσωμεν ἐκ γνωστῶν
ἀποτελεσμάτων.

Δύο ὅλας ἐκατονταετηρίδας μετὰ τὸν τελικὸν
τοῦ χριστιανικοῦ θριάμβου ἐλάττωσαν οὐκ ὀλίγον
τοὺς παιδαγωγικοὺς διδάσκοντας κατ' ἰδίαν τοὺς μα-
θητὰς τὰ παλαιὰ δράματα, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς
τότε διηγήρους, ἢ σοφιστὰς, ἐκ πείσματος ἡμι-
γοροῦντας καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν ἐλαττωμάτων μι-
μων.

Οὐ σοφιστὰς οὗτοι, ἂν καὶ χριστιανοὶ κατ' ἐπι-
φάνειαν καὶ μετὰ τινος χριστιανικοῦ ζήλου ἐρη-
νικῶντες τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, οὐκ ἦσαν εἰς
τὰς δημηγορίας αὐτῶν ἐπιδεικνύοντες τὸ κατὰ τῆς
ἐπιστήμης θερητικῆς μῆκος, διότι οὐκ ἔχον ἀναφε-
ρῶντες πρὸς τὸ χριστιανικὸν ὄνομα.

Ο ἀναγινώσκων τὰς δημηγορίας τοῦ Προκο-
πίου καὶ Χρυσοῦ ἀμφιβάλλει ἂν οἱ ἄνθρωποι ἐ-
κείνη ἦσαν χριστιανοί, μᾶλλον δὲ πιστεύει ὅτι ἂ-
κούει ἐθνοσυνοδίας λόγους τῶν Ὀλομπίων θεῶν
καὶ τῶν ἑλληνικῶν ἡρώων. Ἐξ ἄλλων δὲ δεδομέ-
νων πληροφοριῶν φαίνεται ὅτι οἱ χριστιανοὶ οὗτοι δικη-
γόροι οὐ μόνον ἐκθύμως ἐπροσέτασαν τὸ θέατρον,
ἀλλ' ὅτι εἰς αὐτὴν τὴν σκηνὴν ἐξεφώνουν—τοὺς
πανηγυρικοὺς λόγους, (1) καὶ τὸ παραδοτέρον
ὅτι διδάσκοντες τοὺς νόμους ἐφόρουν θεατρικὰς
στολάς, ὅτι μετ' αὐτῶν τῶν μαθητῶν ἀνέκον ἐπὶ
ὀρισμένα θέατρα, θεατρικὴ δὲ παρὰστασις περὶ
λοῦθι τὴν ἀπόλυσιν παντὸς τελειοποιήσαντο.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἔθιμον διατηρήθη μέχρι
τέλους τῆς ἐβδόμης ἐκατονταετηρίδος (601) ὅ-
τε ἀπὸ ἀπὸρροφῆς καὶ ἀνέθεματίσθη ὑπὸ τῆς ΣΤ'
Συνόδου ἐν Τροῦλλῳ. (2)

Ἀλλὰ δὲν περιορίσθησαν εἰς τοῦτο καὶ αὐτοὶ
οἱ τοῦ θεάτρον ὑπερασπισταί. Θεοσώστες μερικῶς
ἐκ τῶν σοφιστῶν τούτων ἐτόλμησαν καὶ ἐγράψαν
καὶ κομωδίας κατὰ τῆς ἐπιδημίας εἰς αὐτοὺς
βασιλικῶς κελεύσαντι θερηκείας. Αἱ δὲ κομωδίαί
αὗται, ἂν δὲν παρίσταντο δημοσίως, ἐλάμβανον ὁ-
μως τοιαύτην δημοσιότητα διὰ νὰ ἐνοχλήσῃ τὴν
ἀκοὴν τῶν ζωντανῶν πιστῶν καὶ ἐξεσθίζον εἰς ἐκ-
δίχην καὶ αὐτὰς τὰς σκιάς τῶν μαρτύρων.

Ο κατὰ τὴν ἐβδόμην ἐκατονταετηρίδα ἀκμα-
σας Σωρόνιος πατριάρχης Ἱερουσαλὴμ, ἀρηγό-
μενος τὰ θαύματα τῶν Ἀλεξανδρινῶν ἁγίων Κό-
ρου καὶ Ἰωάννου, παρεμβάλλει καὶ τὴν ἐξῆς κατὰ
τὸν ἱεραρχικὸν τῆς ἐκκλησίας ἐκδίχων τῶν μαρτύ-
ρων τούτων.

Ἀσθενήσας τὰς ὁμοπλάτας οἱ Γέσσιος καὶ ἀπελ-
πισθεὶς περὶ τῆς σωτηρίας, ἐπὶ τέλος ὑπὸ πολ-
λῶν προτροπῶν κατέφυγεν εἰς τὸν ναὸν τῶν

(1) Χ ο ρ ι κ ο υ ἐπιτάφιος ἐπὶ Προκοπίου.

(2) Κανὼν 71ος τῆς ἐν Τροῦλλῳ ἑκτῆς Συνό-
δου.

ΕΡΡΙΚΟΣ ΧΑΪΝΕ

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΛΟΓΙΑ ΤΟΥ

ΠΑΡΙΣΙ 30 Σεπτεμβρίου 1851

Ο γερμανο-γάλλος ποιητὴς Ἑρρίκος Χάινε
μᾶς εἶνε γνωστὸς ἀπὸ τὰ ἐλκνικά ποιήματά αὐτοῦ
μεταφρασμένα στὴ γλῶσσά μας ἀπὸ τὸν ἀείμνη-
στο Ἀγγελὸ Βλάχον καὶ τὸν πρόωρον χαρμένο
ποιητὴ Ράισιν.

Τὸ κατωτέρω δημοσίευμα εἶνε ἐξομολόγησις
τοῦ ποιητοῦ ὅτι τινες ἡμέρες πρὶν φύγῃ ἀπὸ τὸν
κόσμον, ὅπου ἔδοξαίτε πῆρες καὶ βίβαντα ὅσον ἐ-
λίγοι ἐλκνικοὶ τοῦ πνεύματος.

«Πρῶτον τὸν αὐτὸν μου ἂν ἀκόμη ὑπάρχω. Τὸ
σώμα μου εἶνε ὑγιανόν, ἐξαιρέτως ὅσον πρὸς τὸ
σημεῖον ὅστε τὸ μένον μου μένει ζωντανὸ εἰς ἡ-
φανή, καὶ τὸ κρεβάτι μου μὴ θυμίζῃ τὸν τάφον
πού μιλῶσας τοῦ μάγον Μερλέν ἀπὸ δάσους, κατὰ
τὸν ψῆλον ὁμῶς, πού ἡ κορφή τοῦ ἀνεβάνον
σπὸν ὀφρῶν σὸν πρῶτον φλόγας.

Ἀλλόμονο! Γ' αὐτὰ τὰ δέντρα καὶ αὐτὸν
τὸν καθαρόν ἀέρα σὲ ἡλιέω, σύντροφε Μερλέν,
γιὰτί ἐγὼ δὲν ἔχω οὔτε τὸ παραμικρὸν πρᾶσιν
φυλλοράνι πού νὰ μὴ φυθρῇ κατὰ ἐδῶ τὸ Πα-
ρίσι. Ἐποῦ ἀπὸ τὸ πρῶτον ὡς τὸ βράδι ἀκούω τὸ ἡ-
τρανὺσμα τῶν ἀμαζιῶν, χτυπήματα τρουσιῶν,
φωνές τῶν διαφρῶν πλανεύων ποιητῶν καὶ
τὸ θόρυβον κάποιου πιάνου.

Ποῦ ὀλιόμωρ ἡ θέσις μου!

Ἦναι καιρὸς τώρα πού ἔχουν πάρε: τὰ μέτρα
γιὰ τὸ φέρετρό μου καθὼς καὶ γιὰ τὴ νεκρολογία
μου, ἀρῶ ὅμως τόσο πολὺ νὰ πεθάνω ὥστε τὸ ἔλ-
πιον εἶδωλον πού λήτρεσεν στήν ἐσχάτη τῆς εὐφ-
ρίας μου. Νύβηκα με μετὰ κῆλον ὡς τὸ πρῶ-
τον τὸν Ἀρτέμιον. Πᾶς ὄντως νὰ σωθῇσθαι σπῆ-
γῃ τοιαύτην στήν ὑπέρσχη σάλλα ὅπου στέκε-
ται σὲ βάθος τῆς ἑλκνικῆς θεᾶς τῆς κραυ-
γῆς, ἡ Ἀρτέμις τῆς Μήτης.

Μετ' ὀλιόμωρ! Ὅλα ἔχουν ἕνα τέλος!

Μία μέρα θὰ βρῇται κλεισμένη τὸ κατάστημα
ἐποῦ ἡ μαριονέτες τῆς φαντασίας μου ἐκείναι
τόσες πολλές σφῆρες γιὰ σᾶς...

Στὸ κρεβάτι τοῦ θανάτου γίνεται κανεὶς
πολὺ εὐλαστικὸς καὶ τρυφερός. Θέλει νὰ συμμι-
λιωθῇ μετ' αὐτὸ καὶ μετ' ὁν κόσμον. Τ' ὁμιλοῦ.
Πείραξαι, δάγκωσαι, δὲν ἦνουν ἄκακο ἀρνάκι.
Μὰ καὶ ἐμένα δὲν μ' ἐπότισαν λίγα φαρμάκια...

Ἀπὸ τότε ὅμως πού ἐνοιῶσα τὴν ἀνάγκη τῆς
θεᾶς εὐπλαγίας ἔδωκα γενική ἀμνηστία σ' ὅλους
τούς ἐχθρούς μου...

Ὅπως δὲ τὰ πλάσματά του, εἶσι συμμιλιώ-
θηκα καὶ μετ' ὁν Πλάστη πρὸς μεγάλην ἀγάπην.

ἂν ὁ θεοματωρὸν ἁγίων, ἐξαπόμενον τὴν θεο-
ματῶν τοῦ νοσήματος. Οἱ μάρτυρες κατ' ὕπνον αὐ-
τῷ ἐμφανισθέντες ἐπιβάλλουν ὡς ὅρον τῆς αἰτου-
μένης θεραπείας τὴν ὑποχρέωσιν ὥπως φέρων ἐπὶ
τὰ νῦντα σάρκα ὄντος καὶ χαλινὸν εἰς τὸ στόμα πε-
ριέλθῃ ἐν μέσῃ τῇ ἡμέρᾳ τὸν ναόν.

Ο Γέσσιος οὗτος, ἀκμάζων εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς
ἑκτῆς ἐκατονταετηρίδος, μετῴχετο καὶ ἐδίδασκε
τὴν ἱατρικὴν ἐν Ἀλεξανδρίᾳ, καταγινόμενος καὶ
εἰς δραματικὰς μελέτας, ὡς συνάγεται ἐκ τῶν πρὸς
αὐτὸν ἐπιστολῶν τοῦ σοφιστοῦ Προκοπίου. Ἀλλ' ὁ
πατριάρχης Σωρόνιος λέγει ὡς ὅτι ὁ Γέ-
σιος ἐκ τῶν ὁδῶν εἰς τὴν διὰ τῆς βίας ἐπιβληθεῖ-
σαν αὐτῷ χριστιανικὴν πίστιν, ὅλην ἔγραψε προ-
ματικὰς κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ κομωδίας.

Εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην πρέπει νὰ κατα-
ταχθῶν καὶ οἱ διὰ γελοιογραφικῶν πινάκων θεα-
τρίζοντες τὸν χριστιανισμόν, ὡς ὁ περὶ τὰ τέλη
τῆς ἑκτῆς ἐκατονταετηρίδος ἐπαρχος τῆς Ρώμης
Πέτρως ἀνακομίζων διὰ τοιαύτων πινάκων τὴν
εἰς θεῖαν δοθεῖσαν ὑπὸ τῶν τότε χριστιανῶν ἀπο-
δοκίμασιν ὁρίσματος τῶν Ρωμαίων ἔθλων.

Διὰ νὰ ἐκδικηθῇ τὸ θέατρον τοὺς διώκτας τοῦ
ἐκκαρδοκίει τὴν κατάλληλον εὐκαιρίαν, ἐνῷ συγ-
χρόνως παρεσκεύαζε τὰς σχετικὰς κομωδίας. Καὶ
προσέβη ἐνκαιρίαν ἐκπορήσαν αὐτοὶ οἱ ἐγερτοί,
διηλεκτικίζοντες κατ' ἐκαστὴν πρὸς ἀλλήλους διὰ
μικρὰ καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον προσωπικὰ ζητήμα-
τα, εἰς τὰ ὅποια οὔτε ἡ βασιλεία οὔτε ἡ ὑπερ-
καρδία τοῦ κράτους ἐνδιέφεροντο.

Κατὰ τὸ 379-380 οἱ ἐν Κων) πόλεις χριστιανοὶ
διηρέθησαν εἰς δύο μερίδας μετὰ πολλοὺς πείσματος
διαμαρτυρίας, καὶ τῆς μὲν πρώτης ἀρχηγὸς ἦτο
αὐτὸς ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός, τῆς
δὲ δευτέρας ὁ ἐξ Ἀλεξανδρείας Μάξιμος ὁ ἐπιτε-
γόμενος Κυνικός.

Διαρκούντος τοῦ ἀγῶνος τούτου παρίστατο ἐν
τῷ θεάτρῳ κομωδία ὑπὸ τοῦτον ἔγρουσε τοὺς διηλε-
κτικίζοντες χριστιανούς καὶ ὡς καθυπομένη ἰδι-
ως τοῦ ἁγίου καὶ ἁθῶου Καππαδόκου, ὅστις ἐγ-
νετο θύμα ἀπολήξεως συμπάθειας πρὸς τὸν κυνικὸν
Αἰγύπτιον.

Ὅμοια κομωδία παρήσθη ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ θεά-
τρον, διαρκούντος τοῦ πρὸς τὸν Χρυσόστομον ἐμ-
παθοῦς πολέμου τοῦ Σεβεριανῶ καὶ Ἀντιόχου. Καὶ
καθὼς μὲν λέγει ὁ Παλλάδιος, συγγραφεὺς ἐχθρι-
κώτατα διακεκλιμένος πρὸς τοὺς δύο ἐπισκοπούς, διὰ
τῶν κομωδιῶν ἐκείνων ἐγλυκύνθη ἡ πρὸς τὸν
Χρυσόστομον ὑπόσπου ἀντιπολιτευοῦ τοῦ Σεβε-
ριανῶ καὶ Ἀντιόχου, οὐδὲν ὅμως κωλύει ἵνα ὑπο-
θέσωμεν ὅτι ἀφοῦ οἱ σκηνοὶ τῆς Κων) πόλεως ἐ-
τόλμησαν νὰ διακομωδίσουν δύο ἐπισκοπούς ἰσχυ-
ρόντας εἰς τὴν αὐτὴν, μετὰ τῆς αὐτῆς ἡ καὶ μεγα-
λειέας ἀκολούθως ἤδυναντο νὰ θεατοῦσιν καὶ αὐ-
τὸν τὸν Χρυσόστομον, πρὸς τὸν ὅστιον οὐκ ἴκοντο
ἡ Εὐδοκία δυσμενῶς διέκειτο, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ
θέατρον ἔστρεψε προσωπικὴν ἀντιπάθειαν, διότι οὐ-
δεὶς τῶν πατέρων προσέβηεν αὐτῷ μετὰ τοιαύτου
πείσματος, ὅσον ὁ μέγας τῆς Κων) πόλεως Πα-
τριάρχης.

(Ἀκολουθεῖ)

κατὴν μερικῶν φίλων μου οἱ ὅποιοι με κατηγο-
ρήσαν ὅτι ἐξανόμισα σὲ παλαιὰς δεισιδαιμονίας,
γιὰτί εἶσι ὀνμαζάν τὴν ἐπιστροφή μου στὸ Θεόν.

Ἄλλοι, πλεον ἁμειλίχτοι, ἐπρωχώρησαν πε-
ρισσότερον.

Οἱ ἐπισκοπότεροι ἀπὸ τοὺς ἀθεϊσταίς θὰ ᾤθε-
λαν νὰ μ' ἐλάττωσαν στὴ βουανιστήρια διὰ νὰ ὁμο-
λογήσω τὰς αἰρέσεις μου. Εὐτυχῶς δὲν ἔχουν
στὴν διάθεσιν τῶν ἄλλα ὄργανα βουανιστικὰ ἀπὸ
τὰ συγγράματά μου.

Ὅμως δὲν χρειάζεται κανένα βουανιστήριον
νὰ νὰ τὰ ὁμολογήσω ὅλα. Ναι, ἐξανόμισα στὸ
Θεὸ ὅπως ὁ ἄσπετος υἱὸς ἀπὸ φύλαξαι τὰ γου-
ρύνια στὴ σχολὴ τοῦ Ἐγγέλ. (1)

Ποῖα δοκιμασία με ἐξανόμισα σ' αὐτὸ τὸ
δρῆμα;

Ἰσως κάποιος ἀνώτερος λόγος. Με κερσί-
σαν ἡ νοσταλγία τοῦ οὐρανοῦ καὶ μ' ἐσπρωξέ πρὸς
τὸ Θεόν. Ἀνάμεσα ἀπὸ τὴν ἀποκήρυξη μοναχίας
καὶ τῆς χαράδος τῆς διαλεκτικῆς. Σ' αὐτὸ τὸ
δρῆμα τῆς βρήκα τὸ Θεὸ τῶν πανθεισῶν, μὰ δὲν
μύρεσα νὰ τὸν χρησιμοποίησω. Αἰετὸ τὸ δυστυ-
χημένον ὅν εἶνε τόσο υπερβέβηκεν πρὸς τὸν κόσμον
ὥστε φαίνεται ὡς φυλακισμένον, καὶ τὸ μὴν ἱκα-
νότητα πού ἔχει εἶναι νὰ μὴ καταστῇ ἀνεύχ-
ωρὶς δύναμι καὶ χωρὶς βελήρι.

Ἐχω μελατωτὰ χάρες νὰ διαμαρτυρηθῶ
κατηχηματικῶς γιὰ κάποιον ὁμῶς πρὸς ἐλκ...
ἐκκαρμολογώντας στὸ Θεὸ ἀκαλόγησα καὶ ὠρι-
σμένην ἐκκαλίση.

Ὅχι! Ἡ θερηκευτικὴ καὶ πεποθήσει δὲν
ἀνέκουν σὲ καμμίαν ἐκκαλίση. Τίποτε δὲν ἀπρ-
νέηκα, οὔτε εἰς ἀρχαῖες θεότητες.

Τὸ Μάη τοῦ 1848, τὴν ἡμέραν ἀκριβῶς πού
βρήκα γιὰ τελευταία σφῆρα ἀποκατάστασιν τὸν
εἶδωλον πού λήτρεσεν στήν ἐσχάτη τῆς εὐφ-
ρίας μου. Νύβηκα με μετὰ κῆλον ὡς τὸ πρῶ-
τον τὸν Ἀρτέμιον. Πᾶς ὄντως νὰ σωθῇσθαι σπῆ-
γῃ τοιαύτην στήν ὑπέρσχη σάλλα ὅπου στέκε-
ται σὲ βάθος τῆς ἑλκνικῆς θεᾶς τῆς κραυ-
γῆς, ἡ Ἀρτέμις τῆς Μήτης.

Ἐμεῖνα πολλὴν ὥρα στὰ πόδια τῆς χύνοντες
δάμνας πού καὶ πᾶσα ὑπορῶσιν νὰ συγκινηθῶν.
Καὶ ἡ θεὰ με κῆταξε σὺν νὰ μὴ ἐλέγ-
—Μὰ δὲν βλέπετε λοιπὸν πῶς δὲν μπορῶ
νὰ κόμω τίποτε γιὰ σᾶς. Δὲν ἔχω χεῖρα ἡ

ΛΟΓΙΑ ΛΑΛΟΥΝ

(1) Φιλόσοφος γερμανός 1770-1831 πανθεϊστής.

ΠΡΟΣΕΧΩΣ

Ἡ ἱστορία τῆς Βασιλικῆς Δραματικῆς Σχολῆς.

ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ

λιά είχε μορφήν εκφραστικήν, όλίγο άγρίαν, ίσχυ-
ραν και λεπτήν. Καμμία από τας εικόνας του δεν
σποδίζει το κάπως θλιμμένο βλέμμα του νορβηγού
δραματουργού. Ουδέποτε είχε γραμματέα, και ά-
παντούσε μόνος εις όλα τα γράμματα.

Τά έργα του προσέβαλαν τούς κοινωνικούς νό-
μους και έγιναν αντικείμενον της μάλλον ευπα-
θούς κριτικής. Αλλά ό "Ιφεν έμενεν άπάσχαρος
εις το οικογενειακόν του καταφύγιον, μ' επιμέλει-
αν άποσυνών τον θόρυβον του έξωτερικού κόσμου.

Κατά το 1901 ήσθένησεν αλλά έθεραπεύθη ά-
μέσως.

Κατά Μάρτιον του 1903 προσεβλήθη υπό πα-
ραλυσίας.

Απέθανε την 23 Μαΐου 1906 την 1 1/2 μ.μ.
εις ηλικίαν 78 ετών, δύο μηνών και 3 ήμερών. Ο
θάνατός του έδωκερήθ έθνικόν πένθος και ή κη-
δεία του, άποφάσις της Βουλής, έγινε πολυτελής
δημοσία δαπάνη. Είς τρία χιλιόμετρα έφθανε το
πλῆθος που έπερίμενε να εύρη σειράν διά να πα-
ραέλθω πρό της σορού του μεγάλου νορβηγού ή ό-
ποια εύρίσκετο εις την εκκλησίαν της "Αγίας
Τριάδος.

Τιμητική φρουρά από συγγραφείς, καλλιτέχνας
και φοιτητάς περιεστράφηε το φέρετρόν.

Ο βασιλεύς Κάκων, μόλις πρό όλίγου άνελθόν
εις τον θρόνον, παρέστη εις την έκπῆδειν που-
πῆν.

Τήν παραμονήν της κηδείας το Βασιλικόν θέ-
ατρον έδωκεν έκτακτον παράστασιν των «Βρυκα-
λάκων».

Πρίν άρθή ή αλίαια οι παριστάμενοι ήκουσαν
με ορσαστικὴν κατανύξιν τον «Θάνατον της "Α-
ζης» του Γκρίγκ, έκτελεσθέντα υπό της όρχήστρας
του θεάτρου.

Ο ήθοποιός που θα έπαιζε τον ρόλον του πά-
στορος Μάνδρες έπήγγειλε μερικούς στίχους προς
τον "Ιφεν, τον όποιον παρέβαλε προς τον Μωύσῆν.

Ο θάνατος του δημόσιου τούτου άθανάτου τυ-
πων είχε μερίστην άπήχρησιν εις όλον τον κόσμον.

"Ενα μεγάλο φῶς έβόσσε !
(Είς το άλλο φύλλον: Ο "Ιφεν ποιητής.)

ΘΕΡΙΝΗ ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΣΚΙΝΗ

ΑΛΑΜΠΡΑ

Συνεχίζονται μ' εξαίρετική κοσμοσυρροή αι πα-
ραστάσεις της ώραιας σκηνής του κ. Τιμού Μω-
ραϊτίνη «Το Μοντέρνο σπίτι».

Κατά τα σημεία των καιρών το νέον έργον του
μοναδικού κομφοδιόγραφου μας θα υπερβή εις προ-
γραμματικήν ηλικίαν την «Δακτυλογράφον» του ι-
δίου.

ΔΙΟΝΥΣΙΑ

Μετά όλίγιστας παραστάσεις του νέου έργου
του κ. Μαυρουδή «Ζιζή» επανελήφθησαν αι παρα-
στάσεις του «Ρομάντσου» με την κ. Κυβέλην.

ΙΝΤΕΑΛ

Υπό πᾶσαν έποψιν εξαίρετική ή έπιτυχία της
υπό τον τίτλον «Ουλώφ» νέας όπερέττας που άη-
νεόβασεν ο θίασος της καλλιτέχνιδος κ. Αφρο-
δίτης Λαουτάρη και των κ.κ. Κορινιώτη-Αρνάνα-
τουφ.

Θεωρείται βέβαιον ότι αι παραστάσεις της θα
συνεχισθόν με την ήδη παρατηρούμενη συρροήν
μέχρι της αναχώρησης του θιάσου διά την χει-
μερινήν περίοδον.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ

Η νέα έπιθεώρησις «Παπαγάλος» του κ. Βώ-
τη ήρσεν υπερβολικά και διά την επιμέλειαν της
αναβιβάσεως αλλά πρό πάντων διά το έπιτυχέστα-
τον σατυρικόν πνεύμα. Προμηνύεται μακροτάτη
σειρά παραστάσεων.

ΚΟΤΟΠΟΥΔΗ

Επανελθόν ο θίασος από την περιόδειαν του
ήρσις παραστάσεις με τας καλλιτέρας έπιτυχίας
του. Την δευτέραν έπαίχθη το νέον έργον του
Φροντά «Απειλή».

ΚΥΒΕΛΗΣ

Το χάριν του θιάσου των «Νέων» διασκευασθέν
υπό του κ. Γρηγορίου Ξενοπούλου εις δράμα ήμί-
ονυμον διήγημα του ίδιου σημείωσε μοναδικήν έ-
πιτυχίαν, έκτελεσθέν μ' επαινετήν εύσυνειδήσιαν
από τον φιλότιμον θίασον.

ΠΑΠΑΓΓΑΝΝΟΥ

«Το Μάτι της Γάτας» ή νέα έπιθεώρησις του
κ. Γιαννουκάκη με προσθήκην νέων σκηνών εξα-
κολούθει να συγκεντρώνει καθ' έκαστην πολλήν και
έκλεκτόν κόσμον χάρις εις την εύωδία σάτυρον και
την λαμπρήν έκτέλεσιν από τον θίαπον του κ. Α-
λέκου Γονίδη.

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΝ

Η νέα φαντασμαγορική όπερέττα «Χαλιμά» των
κ.κ. Σακελλαρίδη-Ποταμιάνου έτυχε θερμότητας
υποδοχής εκ μέρους του αθηναϊκού κοινού.

Όλοκληρος ο θίασος μ' επί κεφαλής την καλ-
λιτέχνιδα κ. Όλυμπίαν Καντιώτη-Ριτσιάρδη εις
πόν ρόλον της Χαλιμάς σημείωσε μίαν άξίειπαι-
νον συνολικήν έπιτυχίαν.

ΚΩΣΤΑΚΗ

Συνεχίζονται άπροσκόπως αι παραστάσεις του
λαμπρού θιάσου με διάμεσας τας διαφόρους εύεργε-
τικές. Αι παραστάσεις θα εξακολουθήσουν έφ' ό-
σον το έπιτρέψει ο καιρός.

ΒΟΤΑΝΙΚΟΥ

Εξακολουθεί άμέριστη ή ύποστήριξις της συ-
νοικίας προς τον άρτίως συγκροτημένον και λίαν
εύσυνειδητόν θίασον, αναβιβάζοντα τα έκλεκτότε-
ρα έργα του παλαιού και νέου δραματολογίου.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΡΜΑΝΗΣ

ΟΔΟΝΤΟΪΑΤΡΟΣ
Όδός Κανάρη 26
(Κ ο λ ω ν ά κ ι)

Συνιστάται εκθύμως από «Το Έλληνικόν
Θέατρον» διά την άκραν εύσυνειδησίαν και έπι-
στημονικήν ικανότητα.

ΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΘΕΡΙΖΟΥΝ

ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΤΡΙΣΤΑΝ ΜΠΕΡΝΑΡ

ΣΤΟ ΛΑΓΚΟ ΜΑΤΖΙΟΡΕ

Δύο παγκοσμίου φήμης προσωπικότητες συ-
νητήθησαν έχοχάτος εις την ειδυλλιακήν ά-
κτιν του Λάγκο Ματζόρε, στη Σιρέζα. Ο έ-
ξδομηκοντούτης Άγγλος Μπερνάρ Σόου και
ο έξηκοντούτης Γάλλος Τριστάν Μπερνάρ. Η
παρουσία των εις την μοντέρναν θερινήν δια-
μονήν έκαμεν εξαίρετικήν έντύπωσιν, και οι
άντιποδοσολοι των Ιταλικών φίλων κατά πυ-
κνὰς ομάδας καταφάνουν διά να προσφέρουν
εις τούς άναγνώστας των τα περί των δύο έ-
κτελων συγγραφέων νέα των.

Ο ποιητής της «Αγίας Γωάννας» διέφνε-
σε κατηροηματικώς και κατά τρόπον άνει-
δεκτον δευτέρας άποπειρας όλας τας δημοσιο-
γραφικάς ελπίδας, άφ' ής στιγμής επάτησε
το Ιταλικόν έδαφος.

Όλος αντίθετως, ο εύθυμος Τριστάν Μπερ-
νάρ, που έχει ως άοχόν τον ότι το χ ι ο υ
μο ρ είναι κάτι που δεν πρέπει να ήγῃ κα-
ρένα, είναι και ως ιδιότης άνθρωπος πολύ
εύχάριστος.

Τον εύρίσκω εις ένα μεγάλο ξενοδοχείο,
πλημμυρισμένο εις τα γάτα, γράφει ο «Όρις
Βεργάκη» εις τον «Εσπερινόν Ταχυδρόμον»,
και ή επαφή με τον όνομαστόν χιονομορσίον
γίνεται άμέσως.

—«Αρχίζω να μιλάμε για τον καιρό;» λέ-
ει ο Τριστάν Μπερνάρ, και άμέσως γελά δια
το άναπόδενκτον συμβατικόν της άρχής της ό-
μιλίας μας. —Σας έρχεται καλὰ έτοι; Οι Κι-
νέζοι χάνουν πολύτιμο καιρό μ' ένα σωρό κομ-
αλιμένα, και μάλιστα παραβάλλουν τον έπι-
σκέπη με τον ήλιο!.. Έμεις οι Έυρωπαίοι έφ-
μαστε λίγο επιφυλακτικώτεροι, αλλά δίνομε
ιδιαίτερη σημασία εις το να εξακριβώσουμε τι
γνώμη έχει ο άπέναντί μας ως προς τον καιρό
καθ' ή τῃ βροχή. Δέν θα μιλήσωμε όμως για
τόν καιρό, συνεχίζει ο Τε. Μπερνάρ, ο όποιος
είναι λαμπρός τις τελευταίες ήμέρες, αλλά για
τόν Πλατό και για το μ ι σ ῶ !

Χαίρω που ήλθα στην "Ιταλία ο' εποχή που
αι σχέσεις μεταξύ Ιταλικού και Γαλλικού θεά-
τρον είν' εξαίρετικά εύχάριστες. Επί τέλους
οās γνωρίζωμε στα Παρίσι τόσον έοδς όσο και
τη ζωή σας δια των θεατρικών ο ρ ο ν
σ υ γ γ ρ α φ ῶ ν α σ , και όχι, όπως σι-
νέβαινε ως τα τώρα, μόνον με την άρχαίαν
σας τέχνην.

Ός θεατρικός συγγραφέας μπορώ να πῶ,
ότι αγαπῶ τη χώρα σας περισσότερο ή ή διο
εις τα θεάτρα μας παίζονται τα καλύτερα από
τά έργα σας. Μπορεί άξιόλογα να ποῦνῃ από
μία π ρ ο μ ῆ ρ α κάποια συμπᾶθεια και
μεταξύ όλοκληρών λαών.

Η "Ιταλία κάποτε μου ήτον ξένη. Τώρα
μπορώ να πῶ πως είμαι σπίτι μου, διότι, έ-
κτός των «Έξ προσώπων» του Πιραντέλλο,
έγνώρισα και πολλά άλλα, για τα όποια δέν
μετενόησα, που τα έμαθα. Π.χ. ή κομωδία
του Τσεζάρε Λοντινιότι. Τα πρόσωπά των
έκαμαν την πρώτη Γαλλική έπίσκεψιν των
στην οικογένειά μου, διότι ή μετάφρασίς των
έγινεν από τη γῆφῃ μου. Κ' έγώ όμως προ-
σπάθησα, όσο μπόρεσα, να προσφέρω 'όν όδο-
λό μου, μεταφράζων τα έργα ενός μεγάλου "Ι-
ταλού κομφοδιόγραφου, που έζησε περίπου δύο
χιλιάδες χρόνια πριν από μᾶς, του Λαίοντος
Πλάτων.

Τὸν μετέφρασα για το θέατρο και όχι για
να έκδοθῃ σὲ βιβλίο. Παρακαλῶ να ξεχωρί-
σετε αυτά τα δύο ζητήματα. Το πρόβλημα γά-
θε μεταφράσεως θεατρικού έργου θα έροπε
πάντοτε να λυέται από ένα θεατρικόν συγγρα-
φέα, διότι ή θεατρική γλώσσα δέν είναι διό-
λον ή ίδια με την του ρομάντσου ή του λεξι-
κού. Γενναία καινείς μ' αυτήν, όπως ο πυγ-
μάχος με τις πυγμές του.

Η πυγμαχία είναι ή μεγαλύτερα άδυνα-

μία του Τε. Μπερνάρ, ο όποιος άλλοτε έχρη-
μάσεν αγωνιστικῆς εις οιαμορούς αγωνας
και συνέγραψε πυγμαχικόν μυθιστόρημα, ει-
ναι δε μακίωσις συλλεκτικής όλων των σχετικών
περιεργων ιστορικών και επεισοδίων.

—Δυστυχῶς ή φιλολογική εργασία μου ά-
παγορεύει, είπεν ο Τε. Μπερνάρ, να άσχολου-
μαι και με την πυγμαχίαν, όπως το έκανα άλλο-
τε μεταξύ ενός μυθιστορηματος και μιας κο-
μωδίας. Τότε όμως ήμουν νέος!..»

Ο Τε. Μπερνάρ είναι τόσον υπερήφανος
δι' αυτήν την ειδικότητά του όσο και διά την
ροζέτια της Δεγεόνος της Τιμής, που φέρει
στην μπουντιέρα του.

—Ξέρετε, προσέθεσε ο άκούραστος ονο-
μιλητής μου, ήλῃξα πολλά χρόνια διενθυ-
νῆς του Ποδογματοδρόμου «Μπούργαλον» στο
Παρίσι. Όταν ήμουν νέος, αντί να σπονδᾶσω
νομικά, έγραφα κομωδίες και δημονοηρούσα
κάθε βδομάδα άγῶνας. Το Ποδογματοδρόμο μ'
έκανε να σνηθίσω τον κόσμο. Κάθε Κυριακή
είχα 10 χιλ. θεατές, οι όποιοι, διαν έδαρύ-
οντο από την βραδύτητα της έκτελέσεως του
προγράμματος, με χαιρετούσαν με φωνές: «Κά-
τω ο Μπερνάρ! Κάτω!..»

Ένοσείτε βέβαια πόσο αυτή ή άσκησις μ' έ-
καμε να σνηθίσω το κοινόν, ώστε 55 χρόνων
είχα το θάρρος να παρουσιασθῶ ως ήθοποιός
σε δύο κομωδίες μου. Το κοινόν ενός θεά-
τρον δέν μπορούσε να τρομάξῃ τον διενθυτή
του Ποδογματοδρόμου!..

Αλήθεια, πρέπει να οῦς πῶ, ότι οι βιογρά-
φοι μου θα τα βρῶντε σκοῦρα εξ αιτίας ενός
τυπογραφικού λάθους, που έγινε στην πρώτη
κομωδία μου Les pieds nickelés που έγραφα
στό 1893, ενῶ ή έκδοσις έχει χρονολογία
1873. Θα με παρουσιᾶσουν λοιπόν οι βιογρά-
φοι μου πως έγραφα το πρώτο μου έργο σὲ
ηλικία 7 ετών!.. Άλλος Μόσαρ!..

Τέλος, κοιτέον να μην ξερω πόσον χρό-
νων είμαι... Φταίει σ' αυτό κάπως και ο Μπερ-
νάρ Σόου... Πρό όλίγων ήμερών έγραφα 60τά-
ρης. Τ' άστεία κατά μέρος!..»

Σαί γελά μ' όλη την καρδιά του, ενῶ, τα
σκοῦρα μάτια του λαμπρύν με παιδική άγέ-
λεια μέσα στο ήλιοκαμμένο γενειοφόρο πρό-
σωπό του.

ΜΑΡΙΑ Π. ΚΑΛΟΓΕΡΙΚΟΥ

«ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ»

ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ

Οι άνταποκριταί και άντιπροδωποι μας

Άλεξανδρείας (Δίρηπος) ο κ. Γιάννης

Βαλκάννης.

Αρκαλᾶδος ο κ. Διονύσιος Λαγκαδινός.

Βόλου ο κ. Π. Βλόν.

Δράμας ο κ. Νίκανδρος Μαρκίδης.

Αρκαίας ο κ. Μιλτ. Α. Άλεξανδρής.

Λαρίσης ο κ. Μάριος Άλεξάνδρου.

Πύργου (Ηλείας) ο κ. Πᾶνος Μαρινόπου-
λος δικηγόρος.

Νάξου (Βαθῆ) ο κ. Ίπποκράτης Σπανός.

Σερρών ο κ. Γεώργιος Χαλκίδης.

Οι άνωτέρω κύριοι έχουν κανονικῶς αναγνο-
ρισθῇ ως άνταποκριταί του «Ελληνικού Θεά-
τρον» διά δελτίων και έγγραφων υπογεγραμμένων
υπό της διευθύνσεως, λύνονται δε άντιπροσωπεύον-
τες το φύλλον να προβαίνουν και εις έγγραφας
συνδρομητῶν διά το ήδη άρξάμενον από 1ης Δε-
γούστου ε. έ. δευτέρον έτος, και εις είσπραξιν
συνδρομών.

Οι κ. κ. Άνταποκριταί μας παρακαλοῦνται
να έχον υπ' όφῃ των ότι το φύλλον ή έκτύπω-
σις γίνεται την 14ην και 30ην έκάστου μηνός,
και συνεπῶς οι άνταποκριταί άνάγκη να στέλ-
λονται τουλάχιστον 3 ή 4 ήμέρας πρό των άνω-
τέρω ήμερομηνιών.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ: Καταστημάτων «Ακροπόλεως»

(Τριμῆμα Λενοτυπίας)

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

—ΣΕΡΡΑΙ

Άρίκετο την δην τρέχοντος προσερχόμενος
εκ Κοζάνης ο θίασος της κ. Δόλας Κουκούλη-
Λεάνδρου και Πέτρου Σηριώτου και ήρσιεν ά-
μέσως παραστάσεις εις το θέατρον «Ολύμπια»
υπό τούς καλλιτέρας οίονους.

Τὸν θίασον αποτελοῦν αι κυρία (Δόλα Λε-
άνδρου-Κουκούλη, Γιάφω Μπίνη, Μερόπη Συ-
ριώτου, Μαρ. Χαλιδάκη, Δανάη Συράκου, Κ.
Αντωνίου, Είρ. Παυλοπούλου, Λ. Άντωνίου,
Μ. Κράσος, Μαρ. Μ. Μαζαράκη, Π. Χρήστου
και οι κ.κ. Πέτρος Σηριώτης, Γ. Κουκούλης,
Π. Σθεφάνος, Ν. Ζώης, Α. Χρυσόχοος, Τ.
Συράκος, Παυλοπούλου, Μαζαράκης, Παπαδά-
κης, Ι. Τσαγανέας, Π. Μαμουνάς, Σπ. Χαλιδά-
κης και Σωτήριος Μπίνης.

Τὸ φιλότερον κοινόν των Σερρών άναμφι-
βόλως θα περιβάλῃ με άμέριστον ύποστήριξιν τον
λαμπρόν θίασον. Γ. Χ.

—ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

Θέατρο Μπελδεντέρε

Καθῶς έγραφα στην προηγούμενη μου άν-
ταπόκρισι, ή όπερέττα Ε. Βασιλάκη—Σ. Τριγᾶ,
ήρσιε με πολύ καλούς οίονους τες παραστάσεις
της στο θέατρο.

Η κυρία Βασιλάκη ύστερα από ενός έτους
έξουρίας, εμφανίσθηκε έφέτος δρασερή-δρασερή.
Κι' ή γλυκιά φωνή της αντίλαλει κάθε βράδυ
στο Μπελδεντέρε και συναρπάζει κι' ένθουσιάζει
το πυκνόν άκροατήριό που τη χειροκρατεί άκρά-
τητα.

Ο κ. Σ. Τριγᾶς έδικαίωσε τη φήμη που
προηγῆθη του έρχομῶ του. Οι Άλεξανδρινοί, που
ταξιδεύουν κάθε χρόν—εί εὐτυχῆς θνητοί!—
για τας Αθήνας, ξεναχρίσκουν τον άμύητο
Τριγᾶ που άπελαμβάναν άλλοτε στην όπερέττα
του Δρόμυλη.

Εμείς που είχαμε χρόνια να τον δοῦμε τον
βλέπουμε σήμερα ένα πραγματικῶ καλλιτέχνη.

Ο κ. Θωμάς είνε μία παλῆ Άλεξανδρι-
νή γνωριμία. Η φωνή του—φωνή τενορίνου της
όπερας—πολλές φορές άλλοτε μᾶς ένθουσίασε.
Αλλά τότε χειροκρατούσαμε μόνον ή τῇ φωνῇ
του. Σήμερα χειροκρατοῦμε και τον άρτίστα, γι-
ατί ο Θωμάς εξέλιχθηκε σὲ πολύ καλὸ ἡθο-
ποιό.

Ο κ. Νέζερ, ο γνωστός καρατερίστας, έχει
εῶς μεγάλας συμπάθειας. Η συμπρέττα κ.
Υῶ. Βλαδιμήρου, με το πλαστικόν σώμα της και
τή γοητευτική εμφάνισή της, ή άλλη συμπρέτ-
τα κ. Ε. Δαμάσκου κι' ο βαρύτονος κ. Α. Βασι-
λάκης, αποτελοῦν όλοι ένα καλλιτεχνικόν σύνολο,
στο όποιο συμβάλλουν τα πλούσια σκηνικά και ή
βαρύτητες φορεσιές, που θα εξασφαλίσῃ στο θία-
σο σειρά παραστάσεων το φθινόπωρο. Έργα για
την ώρα παίζονται δια ξένα.

Θέατρον Λοῦνα-Πάρκ

Η άγαπητή στο Άλεξανδρινόν κοινόν όπερέτ-
τα Σαμαρτζή-Μηλιαδῆ συνεχίζει τις παραστά-
σεις της στο δρασερό θέατρο της 'Ιεραμίας με
την ίδια πάντα έπιτυχία και κοσμοσυρροή. Ό,τι
κι' αν πούμε για τούς καλούς ήθοποιούς θάνε πᾶ
παρναίρο, άφού φτάσαμε σχεδόν στο τέλος της
περιόδου κι' ο θίασος έχει τόσοσυνειδητάεργαστή
που θα μᾶς άφήσῃ ώραιές άναμνήσεις. Δυστυ-
χῶς από το ώραίο τοῦτο σύνολο άπουσιάζει μία
μεγάλη μονάς. Έδῶ και είκοσι μέραις ή κ. Μ.
Μηλιαδῆ είνε κρεβάτωμένη, άθενούσα σκα-
ρώς. Με πῶση δε άγάπη περιβάλλει ή παροιμία
μας την συμπαθή συμπρέττα, άποδεικνύεται
από το θερμό ενδιαφέρον με το όποιον παρακα-
λοῦντες όλη την εξέλιξί της άσθενείας της. Εῶ-
τυχῶς σήμερα μῆτις στο στάδιο της αναρρώσε-
ως κι' έλπίζομεν σύντομα να τη δοῦμε και πάλι
στή σκηνή που τόσο την άναζητεί.

Εμάθαμε πῶς ή μεγάλη μας Μαρίκα, κα-
τόπιν συνδυασμοῦ με το θίασο, θαρχόταν εῶς για
λίγες παραστάσεις. Δυστυχῶς όμως μέχρι σή-
μερα δέν έχουμε καμμιᾶ όριστική είδησι και δέν
μποροῦμε να το θεωρήσωμε για βέβαιο.

Έδῶ και δέκα μέρες έδόθηκε ή πρώτη εῶ-
ργετική του κ. Φιλίππιδῃ. Αὐτήν ακολουθήσαν
άλλες δύο κι' έπεται συνέχεια.

Σημείον των καιρών. Ευχήκαμε πᾶ στο
φθινόπωρο κι' ο καιρός άρχισε να δροσίζει.

Θιάσους ξένους για την ώρα δέν έχουμε κα-
νένα.

ΓΙΑΝΝΙ Γ. ΒΑΛΛΙΝΑΚΗΣ

ΝΕΟΝ ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΚΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ
ΔΡΑΧΜΩΝ 200,000,000—7 ο/ο 1926
(Άπληλαγμένον παντός φόρου)

Τιμή έκάστης όμολογίας Δραχ. 250
Τόκος ετήσιος Δραχ. 17,50 ο/ο

Αι κληρούμενα ετησίως όμολογία μετὰ λαχνού άποφέρουσιν ετήσια κέρ-
δη Δραχ. 1.600,000.

Αι έγγραφαι άρχονται την 25 Σεπτεμβρίου και λήγουσι την 15 Οκτω-
βρίου 1926.

Έπωφελήθητε των εύργετημάτων του Δανείου τούτου και σπεύσατε να
έγγραφῆτε. Είνε ή καλλιτέρα τοποθέτησις των χρημάτων σας.

ΙΟΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΛΙΜΙΤΕΔ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΟ 1899
ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

Μέχρι Δραχ. 50,000
τόκ. 5 ο/ο

Έλεύθερον παντός φόρου